

Belediye

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

SALGIN SONRASI TAHRİBATIN ONARIMI BELEDİYE GELİRLERİNİN ARTIRILMASI İLE MÜMKÜN

Bu hafta Koronavirüs karantinası büyük ölçüde kaldırılıyor. Gündelik hayat rutinimiz pek çok değişiklikle birlikte yeniden başlıyor. Tüm dünyada sağlığı tehdit eden, görülmedik yaygınlıktaki salgının en zor dönemini geride bıraktığımızı umuyoruz. Ancak hepimiz biliyoruz ki hayat bıraktığımız yerdeki gibi olmayacak, izolasyon dönemi pek çok yeni soruna yol açacak. Hükümet sözcülerinin bazıları bu yılı ekonomik büyüme ile bitireceğimizi müjdelirken bazıları da küçülme yaşayacağımızı dile getiriyor. [Sayfa.2](#)

ULUSLARARASI KAYNAKLAR YENİ NORMALE UYUM SAĞLIYOR

Dünya gündemi gibi ulusal ve uluslararası kaynak kuruluşlarının öncelikli program hedefleri de değişime uğradı. Kurumlar, salgın döneminde yakın, orta ve uzun vadede ortaya çıkacak muhtemel krizleri ve pandemi

döneminin işaret ettiği eksiklikleri ele alan yeni bir stratejik yaklaşım geliştiriyor.

Bu önceliklendirme, kaynakların da orta ve uzun vadede hangi alanlara hareketleneceğine dair ipuçları barındırıyor. [Sayfa.7](#)

Röportaj

FAİK ÖZTRAK

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ekonomi Politikaları - Parti Sözcüsü

“VATANDAŞ CANIYLA CÜZDANI ARASINDA SIKIŞMIŞ VAZİYETTE”

Gerçekten sıkıntılı bir süreçte buna yakalandık. Zaten daha önceki krizden kobileri çıkarabilmek için, çiftçileri çıkarabilmek için, aileleri çıkarabilmek için sürekli borç veriyorduk. Borca takla attırmak suretiyle acaba ekonomi düzeliyor mi diye bakıyorduk. Zaten borca batmış bir ekonomiyle tekrar borç verme suretiyle bu salgının etkilerinin de atlatılacağı düşünülüyor. [Sayfa.3](#)

ONUR ERYÜCE

SODEM Genel Sekreteri, İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı

“BELEDİYELER 2021-2027 ARASINDA AB'DEN DAHA FAZLA KAYNAK ALACAK”

Bu sürece giden kaldırım taşlarına bizim de katkımız oldu. Geçtiğimiz yıllar içerisinde Sosyal Demokrasi Derneği (SODEM) olarak yoğun bir iletişim çalışması yaptık. Avrupa parlamentosu olsun, Avrupa komisyonu olsun, oradaki ülkelerin misyonu olsun, bizim kurumlarımız olan dışişlerimiz Avrupa Birliği Bakanlığımız ve diğer kurumlarımız olsun devamlı anlattık. [Sayfa.5](#)

Haftanın Röportajı

“MANSUR YAVAŞ”

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı

“ANKARAYI AYAĞA KALDIRACAK PROJELER ÖNCELİĞİMİZ”

Tüm dünyayı etkisi altına alan bir salgının ardından ülkemizde durum yavaş yavaş normale dönmeye başlıyor. Uzmanların sıkça dediği gibi yeni normal diye adlandırdığımız bir döneme giriyoruz. Tedbirleri elden bırakmadığımız, maskeyle gezdiğimiz günler vatandaşlarımızı bekliyor.

Yerel yönetimlerin de virüsle mücadele çalışmalarını sürdürmesi gereken bir dönem bizleri bekliyor. Yeni normal dönemde hemşehrilerimizin en başta ekonomisi, geçimi ve sağlığı için çalışacağımız bir dönem yaklaşıyor. [Sayfa.2](#)

Belediyelerimizin çalışmalarına, haber ve röportajlara, analizlere yer vereceğimiz haftalık bültenimize, bölgenizden ya da belediyenizden haberlerinizle katkıda bulunmak isterseniz teamarastirma@gmail.com e-posta adresimizden bizimle iletişime geçebilirsiniz.

“ANKARAYI AYAĞA KALDIRACAK PROJELER ÖNCELİĞİMİZ”

Haftanın Röportajı

“MANSUR YAVAŞ”

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

SALGIN SONRASI TAHRİBATIN ONARIMI BELEDİYE GELİRLERİNİN ARTIRILMASI İLE MÜMKÜN

Bu hafta Koronavirüs karantinası büyük ölçüde kaldırılıyor. Gündelik hayat rutinimiz pek çok değişikliklerle birlikte yeniden başlıyor. Tüm dünyada sağlığı tehdit eden, görülmedik yaygınlıktaki salgının en zor dönemini geride bıraktığımızı umuyoruz. Ancak hepimiz biliyoruz ki hayat bıraktığımız yerdeki gibi olmayacak, izolasyon dönemi pek çok yeni soruna yol açacak.

Hükümet sözcülerinin bazıları bu yılı ekonomik büyüme ile bitireceğimizi müjdelirken bazıları da küçülmeye yaşayacağımızı dile getiriyor. Kendi içlerinde ciddi görüş ayrılıkları yaşadıkları anlaşılıyor. En az birinin gerçeği inkâr ettiği kesin. OECD, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu, Merkez Bankaları gibi kuruluşlardan gelen raporlar ekonomik olarak büyüyeceğimizi söyleyenleri yalanlıyor. Raporlara göre en iyimser tahminle %3 küçüleceğiz, işsizlik oranları ise katlanacak. Kamu harcamaları artarken, gelirler ciddi şekilde azalacak. Yönetim sorumluluğu üstlenenin olacağı vakitlice görmeleri ve tedbirleri almaları gerekiyor. Salgına giderek ağırlaşan bir ekonomik kriz ve rekor işsizlik oranları ile yakalanmış. Görünen o ki hükümet salgın öncesi derinleşen sorunlardan ders çıkarmadığı gibi, salgın sonrası döneme de sorumluluk, şeffaflık, gerçekçilik ve sorun çözme kararlılığı ile hazırlanmıyor.

Bu bültende her hafta belediye başkanlarımızla röportajlar okuyorsunuz. Başkanlar belediyeler açısından da yaklaşmakta olan krize açıklık ve şeffaflıkla dikkat çekiyor, kentlerde yaşayan yurttaşlarımızın mağduriyetlerini engellemek, en azda tutmak için önerilerini dile getiriyorlar. Salgın boyunca bu tür bir sorunu siyasi rekabet ve kutuplaşmayı artırarak baş edilemeyeceğini vurguladık. Dünya örnekleri de gösteriyor ki salgınla en iyi mücadele eden ülkeler merkezi ve yerel idarelerin işbirliği yaptığı, sorumluluğu birlikte üstlendikleri ülkeler. Bu işbirliği salgının yol açtığı ekonomik ve sosyal tahribatın giderilmesinde daha da önemli.

Salgın dönemindeki eve kapanma ekonomik faaliyetleri durdurdu ve kentlerin gelirlerinin azalmasına yol açtı. Salgın sonrasında yaşanabilecek işsizlik ve yoksulluk ise bu durumu daha da derinleştirme potansiyeli taşıyor. Belediyelerin hizmetlerini aksatmaması, ortaya çıkacak tahribatı hızla gidermesi, yeni mağduriyetler yaşanmaması için elzem. Bunun için belediyelerin gelirlerinin düşürülmemesi, bilakis artırılması gerekiyor. Türkiye belediyelerin kamu gelirlerinden en az pay aldığı ülkelerden biri. Belediyelerin gelirlerinin artırılmasını siyasi bir rekabet konusu olarak değil, yurttaşların hayatlarının yıkılma uğramaması, hizmetlere erişimlerinin sağlanması, ekonomiye ve sosyal hayata katılımlarının garanti edilmesi olarak görmek gerekiyor. Belediyelerimiz kaynak sorunları için her türlü yaratıcı girişimde bulunuyor. Bir yandan hem yurttaşlar arası hem de belediye yurttaş arası dayanışmayı artırarak Askıda Fatura, Halkın Bakkalı, Başkent Market gibi yenilikçi uygulamaları hayata geçiriyor, diğer yandan ise ulusal ve uluslararası kaynakları belediye hizmetlerinde kullanılabılır hale getiriyor. Belediyelerimiz halkı hizmetsiz bırakmamakta kararlı ve sorumlu davranıyor. Hükümetin de yurttaşların mağduriyet yaşamalarını engellemek ve belediyeleri desteklemek sorumluluğu var. Bunun için vergi gelirlerinin kurumlar arasındaki dağıtımında belediyelerin payını gözden geçirmek şart. Zira salgının yol açtığı ağır bir tahribat var ve onarıcı bir döneme giriyoruz. Tahribatı gidermek belediye gelirlerinin artırılmasından geçiyor.

Salgının akut dönemi geride kalıyor, açılma başladı. Belediyeleri neler bekliyor?

MANSUR YAVAŞ; Tüm dünyayı etkisi altına alan bir salgının ardından ülkemizde durum yavaş yavaş normale dönmeye başlıyor. Uzmanların sıkça dediği gibi yeni normal diye adlandırdığımız bir döneme giriyoruz. Tedbirleri elden bırakmadığımız, maskeyle gezdiğimiz günler vatandaşlarımızı bekliyor. Yerel yönetimlerin de virüsle mücadele çalışmalarını sürdürmesi gereken bir dönem bizleri bekliyor. Yeni normal dönemde hemşehrilerimizin en başta ekonomisi, geçimi ve sağlığı için çalışacağımız bir dönem yaklaşıyor. Sıkıntı olduğu müddetçe tedbir almak zorundayız. Bu sürecin birlik ve beraberlik içerisinde aşılabacağına inanıyoruz.

Belediye harcamaları artıyor, gelirler azalıyor gibi bir görüntü var. Gelirler-giderler ne durumda?

MANSUR YAVAŞ; Nisan ayında gelirlerimiz yüzde 55 yani 229 milyon TL azaldı. Giderlerimiz ise, COVID-19 salgınıyla mücadele dışında zorunlu olmayan harcamalarımızı kısmamıza rağmen, yüzde 15 yani yaklaşık 58 Milyon TL artış gösterdi. Hazine payımız ise yüzde 49 oranında azaldı. Salgının uzaması halinde, ihtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere bütçenin yüzde 10'una kadar borçlanma talebimiz kanuni ve herkese verilmesine rağmen bizde reddedildi ve 6 milyonluk nüfus için sadece 100 milyona

kadar borçlanma yetkisi sosyal yardım ve taşımacılık sektöründe kullanılmak üzere sınırlandırılarak verildi. Ankaralı'nın sağlığını korumak hepimizin görevidir. Zira söz konusu olan bizim ve sevdiğimizimizin de sağlığıdır.

Salgınla mücadele sürecinde, Nisan ayında EGO Genel Müdürlüğü'nün gelirleri 46 Milyon TL yani yüzde 85 azaldı. Sabit giderlere ek olarak giderleri 5 Milyon TL yani yüzde 5 oranında arttı. ASKİ Genel Müdürlüğü'nün gelirleri ise Mart ayına göre yüzde 32 oranında 54 milyon TL azaldı. Bu olumsuzluklara rağmen tüm gücümüzle Ankara için çalışmalarımıza devam ediyoruz. İmkanlarımız ölçüsünde hiçbir hizmeti aksatmadan yatırımları gerçekleştirmek için elimizden geleni yapmaya devam edecek, Başkent'te aç ve açıkta kimseyi bırakmayacağız diye yola çıkmıştık, şimdi bunu sağlamak için çalışıyoruz.

Belediyelerin planları, bütçeleri değişecek mi, nasıl bir gündem değişikliği bekliyor?

MANSUR YAVAŞ; 12 milyar TL bütçemiz var. Ayda 1 milyar TL gelirimizin olması gerekirken 300 milyona düştü. 2 milyara yakın yatırımı ve ihaleleri erteledik. Acil olanlar dışında hiçbir şey yapmıyoruz. Bankalar faizler düşmesine rağmen, borçlarımızı yeniden yapılandırmıyor ya da teminat vermiyor, zorluk çıkarıyor. Yatırım planlarımız, bütçelerimiz kentin önceliklerine göre yeniden şekillenecek. Ankara'nın ekonomisini ayağa kaldıracak projeleri hayata geçirmek bizim her zaman önceliğimiz oldu. İşsizlik probleminin çözümü konusunda yatırımlarımıza devam edeceğiz. Bizim gündemimizde ilk sırada Ankaralıların kazanması olacak. Ayrıca, planlarımızı pandemi sonrası yeni normal süreçte vatandaşlarımızın sağlığını korumaya yönelik yapmamız gerekenler de etkileyecek. Bu süreçte acil olmayan ve toplum sağlığı dışındaki tüm ihalelerimizi erteleyerek kaynaklarımızı sağlık harcamaları ve gıda yardımlarına ayırdık.

Hükümet ile ilişkiler, kaynak geliyor mu, hizmetleri aksatmayacak bir kaynak aktarma planı var mı, belediyelerin hükümetten beklentileri neler?

MANSUR YAVAŞ; Banka borçlarımızı yapılandırmıyoruz. Kredi çekmek istesek yetki alamıyoruz. Devrettikleri Belediye borç içerisindeydi ancak tasarruf tedbirleri ile ödemelerimizi yapılabiliyorduk. Ancak araya kimsenin beklemediği bir Koronavirüs dönemi de girdi. Belediyelerin yeni kaynak ihtiyacı var. Kredi ihtiyaçları var. Hükümet yeni kaynak bulamazsa mecburen işçileri ücretsiz izne çıkarmak ya da işçi çıkarmak zorunda kalacağız.

“VATANDAŞ CANIYLA CÜZDANI ARASINDA SIKIŞMIŞ VAZİYETTE”

Röportaj

“FAİK ÖZTRAK”

CHP Genel Başkan Yardımcısı
Ekonomi Politikaları - Parti Sözcüsü

Sayın Öztrak, salgın önce sağlığı vurdu, yayıldı. Şehirlerin ülkelerin sınırları kapatıldı. İzolasyon dönemi ise ekonomiyi vurdu. IMF'ye göre en iyi ihtimalle ekonomide %3 küçülme bekleniyor. Türkiye bu küçülmeden sizce nasıl etkilenecek?

FAİK ÖZTRAK; Şimdi bu salgın başlamadan önce Türkiye kendi krizinde boğuşuyordu. Özellikle iktidarın yanlış politikaları sonucunda Türkiye, çok büyük bir krizin içerisine girmişti. 2018'de bu krizden çıkabilmek için de ekonominin sahip olduğu bütün rezervler tüketildi. 2019 yılının sonuna geldiğimizde 30 milyar dolar rezervimiz kalmıştı. Büyümemiz binde dokuza düşmüştü, işsizlik oranımız da %13'ün üzerindeydi. 4 milyon kayıtlı, resmi kayıtlara göre de 8 milyon geniş işsizlik tanımına giren işsizimiz vardı. Krize biz böyle bir ortamda yakalandık. O nedenle de diğer ülkelerin krizden etkilenen kesimlere verdikleri desteği biz veremedik. Bizim desteğimiz gayri safi yurt içi hasılanın oldukça düşük seviyelerinde kaldı. Önce 100 milyar diye başladık, Gayri safi yurt içi hasılanın neredeyse %1'ydı. Sonra 200 sonra 240 milyar oldu. Bu destekler 2008 yılında ekonomiyeye verilen desteklerin yarısından bile az. 2008'de verilen destekler gayri safi yurt içi hasılanın %6'sıydı. Şimdi %2 - %2.5 civarında. Bunu daha yükseltilebilmek için damat “çarpan etkisiyle 500 olur 600 olur” diyor. Bu çarpan etkisi kimi çarpar tabii belli olmuyor.

Gerçekten sıkıntılı bir süreçte buna yakalandık. Zaten daha önceki krizden kobileri çıkarabilmek için, çiftçileri çıkarabilmek için, aileleri çıkarabilmek için sürekli borç veriyorduk. Borca takla attırmak suretiyle acaba ekonomi düzelmeye mi diye bakıyorduk. Zaten borca batmış bir ekonomiyle tekrar borç verme suretiyle bu salgının etkilerinin de atlatılacağı düşünülüyor.

Vatandaş evinde cüzdanıyla canı arasında sıkışmış vaziyetteyken, iktidar kalktı dedi ki ben size borç vereyim. Dünyada hiç kimse bunu yapmıyor, çünkü biliyor ki bu kriz tüm gelirlerin durduğu, çalışmanın durduğu, tüketimin durduğu arzın durduğu

finans kesiminin durduğu, dışarıdan gelen sermaye hareketlerinin durduğu bir ortamda ortaya çıktı ve hiç alışılmamış bir kriz. Diğer krizlerde bunların bir tanesi olur veya iki tanesi olur. Dördü birden hiçbir zaman olmaz ama burada hepsi birden oldu. Buna rağmen eski sistemde aspirin tedavisiyle borcu borçla takla attırarak vergileri erteleyerek, devletin alacaklarını erteleyerek bu işten çıkar mıyım diye düşündü, ama bugün geldiğimiz noktada bu işten böyle çıkılmayacağı ortada. Sonuç Uluslararası Para Fonu dünya %3 daralacak, Türkiye ekonomisi %4.5 daralacak diyor. Ama diğer tahminlere baktığımız zaman 5'in üzerine çıkan tahminler de var. Türkiye'yle ilgili son derece iyimser tahminleri olan Dünya Bankası, OECD Uluslararası İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı dahi artık Türkiye'nin 2020'de küçüleceğini söylüyor. İşsizlik konusundaki tahminler bile gerçekten inanılır gibi değil. En az 2.5, 3 milyon kişinin daha işini kaybedeceği söyleniyor ve IMF'nin son tahminine göre işsizlik oranı %17.2 diyor. Niye IMF'yi referans alıyorum; Bu konularla ilgili bahar toplantısı yaptılar en yeni tahminler orada. Ama bizim ülkemizdeki akademisyenlerin yaptıkları çalışmalarda işsizlik oranı %25'lere kadar çıkabiliyor. Sadece Şubat ayında daha Mart ayının yarısında biliyorsunuz korona krizinin etkisi. 15 günlük etkisi orada duruyor. Sadece Şubat ayı rakamları da, Ocak Şubat ve Mart'ın ortalaması. Şubat ayında işgücü piyasasından çıkan insan sayısı 1 milyon kişi. 1.1 milyon da yeni gelen var. Şu anda 2,1 milyon ilave kişi evinde oturuyor. Umudunu kesmiş iş aramıyor. O geniş dediğimiz işsizlik tanımı Türkiye tarihinde ilk defa 9 milyonu geçti. Böyle bir rakamla karşı karşıyayız. Burada devletin yapabileceği şey de sınırlı. İmkanları sınırlı gözüküyor. O zaman tabii sosyal destek programları özellikle bizim belediyelerimizin başlatıp yürütmekte olduğu sosyal destek programları dayanışma programları öne çıkıyor.

Ne tür politikalar olmalı sizce bu işsizlikle artan yoksullukla mücadelede?

FAİK ÖZTRAK; Şimdi her şeyden önce Türkiye'nin bu içinde bulunduğu ortamdan çıkabilmesi için güven şart. Saray hükümeti bugüne kadar yapmış olduğu uygulamalarla ciddi bir güven kaybına uğradı. Çünkü bakıyorsunuz derli toplu hiçbir şey yapmıyor, sadece günü kurtarmaya dönük bir takım önlemler alıyor. Günü kurtarmaya dönük bu önlemlerden de bir şeyin çıkması mümkün değil. Çünkü boşuna elinizdeki cephaneyi kullanmış oluyorsunuz. Bunu derli toplu bir program çerçevesinde uygulasanız uygulamalardan bir kısmı işe yarayabilir. İkincisi böyle eski borcu borçla çevirme, vergileri erteleme yani insanların borcunu biraz daha artırarak ama geç ödeyerek ben bu işi aşarım zannediyor ama böyle bir olay yok. Şu anda iktidarın mutlaka kişilerin ve şirketlerin uğradıkları gelir kaybını bütçeden telafi etmesi lazım ama, borçlandırarak değil.

Doğrudan bir takım destekleri, transferleri vermesi lazım. Sadece İngiltere'de iş yerini kapatmak zorunda kalan iş yerlerine bu kriz döneminde 3 aylık hasılatlarının %80 kadar doğrudan bütçeden destek verdiler. Yetmedi orada işsiz kalan işçilerin maaşlarının %80'nini devlet ödedi. Yani böyle bir yaklaşıma ihtiyaç var. Yoksa borca batırarak yürütmeye çalışırsanız, krizden çıkıp normalleşmeye başladığınız ortamda işletmeler ayağa kalkamaz. Bu borçlar önünde sonunda karşılırlarına dikilir.

Bu arada diyoruz ki küresel arz üslerinde çok ciddi bir değişiklik olacak, yani yeri değişecek. Üretim yaptırmak için Çin'den çıkılacak, bazı gelişmiş ekonomilere, başka ülkelere gidilecek deniyor. Eğer bu yeni ortamdan faydalanmak istiyorsanız hem işçilerinizi, çalışanlarınızı hem de şirketlerinizi korumak zorundasınız. Ama baktığımız zaman hükümette böyle bir yaklaşımı görmüyoruz. Ne yapılması gerekiyor diye soruyorsanız, Genel Başkanımız alınması gereken tedbirleri açıkladı. Bu tedbirlerin önemli bir kısmı güven artırmaya yönelik tedbirler. Yani şunu söylemesi lazım hükümetin, **“ben bugüne kadar oynadığım oyunu aynı şekilde oynamayacağım. Ben farklı bir şekilde oynayacağım. Daha demokrat, daha saydam olacağım ve yaptığım her şeyin hesabını vereceğim.”** Yani böyle bir yaklaşım üzerine gidilmesi gerekiyor ki güvenilir olsun. Bir de bu tedbirleri tavizsiz alması lazım. Yapmış olduğu bütçenin tamamı bitmiş durumda. Bu bütçeyle bugünün meselelerini çözmeniz mümkün değil, yeniden bütçe yapmanız lazım. Bütçenin altında bir orta vadeli program var, o programın yeniden yapılması lazım. Türkiye'yi bu programla krizden çıkışa hazırlıyor olmanız lazım. Ama maalesef iktidar hala dışarıda swap imkanları arayarak, yani ne demek swap bizim merkez bankamızla yabancı merkez bankaları arasında Dolar Türk Lirası takaslarına imkan veren ve bu suretle borçla da olsa dolar rezervlerini arttırmaya çalışan bir yaklaşımı tercih etmiş gözüküyor. Ama bu işin böyle çözülmeyeceği çok açık. Zaten çok ilginç bir şey yapıyor; bir taraftan gelişmiş ülkelerin başkentlerinde merkez bankalarıyla swap imkanı ararken, diğer taraftan kendi hazinesiyle iş yapan özel bankalarla olan swap imkanını da sifıra indiriyor. Onlar da bunun karşılığında tepki gösterdiler. Şimdi Londra'da artık kimse Türk Lirası'yla swap yapmak istemiyor. Bunun anlamı ne? Bu Türk Lirası artık giderek convertible para olmaktan çıkıyor. Yani genel kabul gören para olmaktan çıkıyor. Siz bütün bunları yaparken kalkıyorsunuz gidiyorsunuz bu ülkelerin başkentlerinde, bu ülkelerin merkez bankalarından evet ben sizin bankalarla swap yapmayı bitirdim yasakladım, ama benim merkez bankam sizinle swap yapacak diyorsunuz. E inanmaları mümkün değil. Zaten ABD merkez bankası FED'in başkanı şunu dedi; “Türkiye'yle FED'in, yani Amerika Merkez Bankası'nın bir swap anlaşması yapması çok güç çünkü biz swap anlaşması yaparken iki şeye bakarız. Bir dengeler sağlam mı iki oyunu kuralına göre oynuyor mu? Yani merkez bankası bağımsız mı? Türkiye'de bu yok”.

İktidar hemen ilginç iletişim stratejisini çalıştırdı, bu sefer emekli FED başkanını İstanbul'a getirip, ama Trump devreye girerse oyun değişebilir diye beyanat verdi. Şimdi bütün bu İngiliz piyasasındaki işlemler durduğu için tabii telaş içindeler. O nedenle Hazine ve Devlet Bakanlığı açıklama yapıyor, "sadece Japonya ve İngiltere'de değil, tüm dünya ülkeleriyle swap anlaşması yapmak için çalışıyoruz" diyor. Buyurun çalışın ama ne kadar yapabileceksiniz. Şimdi dolayısıyla benim görebildiğim kadarıyla iktidarın bu mevcut yaklaşımıyla bu işten çıkabilmesi zor. Ama Genel Başkanımızın açıkladığı tedbirler manzumesiyle ilgili yaklaşımları ne olacak bunu görmek istiyoruz. Ne demiştiniz, daha demokrat olmanız lazım daha saydam olmanız lazım ve adil olduğunuzu toplumun tüm kesimlerine kabul ettirebilmeniz lazım. Yani yükü adil paylaşacaksınız. Şu anda böyle bir şeyi ortada göremiyoruz.

Sizin de belirttiğiniz gibi hükümet krizde aslında tüm toplumsal kesimlerle iş birliği yapması beklenir. Tam tersi bir yol izledi. İş birliği yapmak yerine agresif bir rekabeti seçti. Özellikle de CHP'li belediyeler üzerinde baskıyı çok yoğunlaştırdılar. CHP'li belediyeler de yurttışa destek olabilecek pek çok dayanışma modeli geliştirdiler. Kimi çevrelere göre bir anlamda, sosyal devlet anlayışında olması gerekenleri bugün CHP belediyeleri hayata geçiriyorlar.

Sizce kriz sonrasında yeni dünya düzeninde sosyal devlete bir dönüş olacak mı? Ya da sosyal devlet anlayışı nasıl güncellenecek?

FAİK ÖZTRAK; Buna hemen peşinen aslında evet diyeceğim. Çünkü bugün en neo - liberal dediğimiz kuruluşlar, bunun başında Uluslararası Para Fonu gelir, o bile artık devletçilikten, sosyal devletten, sosyal devletin daha da geliştirilmesi gerektiğinden, kamu iktisadi teşebbüsünün yeniden canlandırılması gerektiğinden bahseder hale geldi. Dolayısıyla dünyadaki eğilim bu yönde ama ben önce bir şey söylemek istiyorum. Yani bugün iktidar CHP belediyeleri bazında belediyelerle yanlış bir rekabete girmiştir. Yani merkezi yönetimle belediyelerin rekabet etmesi bizim en son isteyeceğimiz şey bu ortamda. Neden? Çünkü bu virüse baktığınız zaman aslında çok ilginç yanları da var. Yani bir kere yerel coğrafi özelliklere göre farklılıklar gösterebiliyor. Yine yerel ekonomik durumlara göre de farklılıklar gösterebiliyor. Bu virüsle mücadele edebilmek için yerel bazda farklı yönetim ve politikalar gerekiyor ve bu politikaların da merkezi bazda çok iyi kontrol edilmesi lazım. Ama iktidar bu şansı kaçırdı. Özellikle aklının arkasında Refah Partisi döneminden kalan büyükşehir belediyelerini ele geçiren iktidarı da ele geçirir korkusuyla, bizim büyükşehir belediyelerimize iş yaptırmamaya kalktı. Bağış toplattırmamaya kalktı, aş evlerini durdurmaya kalktı, bir sürü şey yapmaya kalktı ama bizim belediyelerimiz özellikle Genel Başkanımızın gözetim ve koordinasyonu, Genel Merkezimizin koordinasyonunda, Genel Başkanımızın "hiçbir çocuk gece yatağa aç girmeyecek" sözü doğrultusunda, gerçekten halkçı belediyecilik, sosyal demokrat belediyecilik konusunda çok güzel örnekler imza attılar. Askıda fatura, veresiye defterlerinin ödenmesi gibi pek çok sosyal destekle Türkiye'de gerçekten bu işi çok iyi bildiklerini, çok hazır olduklarını, Cumhuriyet Halk Partisi'nin iktidara da hazır olduğunu çok net bir şekilde gösterdiler. Yani iktidarın, saray hükümetinin yapmak istediğinin tam tersi oldu. Ama hala çok önemli fırsatlar var. Bakın şunu çok açık söylüyorum, bugün salgınla mücadelede hem sağlık bakımından hem ekonomi bakımından ön cephede belediyeler var. Bunların iyi değerlendirilmesi gerekiyor. Bir kere yerel yönetimlerin sahayı izlemede çok daha iyi ve etkili olduğu açık. İşte bu akıllı kentler uygulamaları falan dijital izlemelerin bütün alt yapısı aslında belediyelerin elinde. Dolayısıyla buranın iyi kullanılması lazım. Yine bugün dünya kabul ediyor ki, belediyelerle yerel yönetim arasında etkin bir koordinasyonu sağlamazsanız, kriz yönetiminde başarılı olamıyorsunuz. Krizin orta vadeli ekonomik etkilerini aşabilmek bakımından yerel yönetimlerin yine çok ciddi önemi var. Bakın mesela İstanbul'un uluslararası ticarete açıklığıyla, iç ticarete açıklığıyla, Antalya'nın iç ticarete açıklığı bir değil. Yine Antalya'nın turizme açıklığıyla İstanbul'un turizmi arasında nitelik bakımında ciddi fark var. Yine küresel değer zincirleriyle bağlantısına baktığımız zaman burada da iller arasında ciddi farklar görüyoruz. Bu şu demek, il bazında da tedbirlerin farklılaştırılmasına ihtiyaç var. Bu ihtiyacı en kısa zamanda en etkili biçimde kim yakalayabilir ve cevap verebilir? Yerel yönetimler cevap verebilir. Ama iktidarda ben bu yönde hiçbir yaklaşım görmüyorum ve bu son derece endişe verici ve üzücü. Bu kriz genişledikçe bu krizin merkezi yönetim üzerinde ciddi etkileri olduğunu görüyoruz. Merkezi yönetim bütçesi üzerindeki etkileri kadar, en az bu kadar etki de yerel yönetim bütçeleri üzerinde olacağına da hiç tereddüt yok. Zaten bir takım vergileri de ödemeyin dedik.

İktidar da bunların ödenmemesini söyledi. Eğer siz burada da bu çekismeyi devam ettirirseniz, bu sefer ekonomiyi süratle büyüme sürecine sokma konusunda da ciddi darbeler yeme ihtimali var. Şimdi bakın bazı ülkeler neler yapmış; mesela Danimarka'da yerel yönetimlerin harcamaları üzerinde bir takım sınırlar var. Danimarka bu sınırları gevşetmiş. Demiş ki, biraz daha fazla harcaabilirsiniz, ben de daha fazla harcaacağım sen de harca demiş. Finlandiya demiş ki harca yaparsın doğru ama biz seninle vergileri paylaşıyoruz demiş senin bu vergi gelir payını artırmazsam ben, sen bu işleri sürdüremezsin. Benim vatandaşım da bundan zarar görür demiş. O yüzden gitmiş belediyelere verdiği vergi payındaki payı artırmış. Fransa harcama limitlerini kaldırmış. Bu dünyada olan bitenden farklı bir şey bizde olmuyor.

Ama bizde dünyadaki olan bitenden farklı olan şey şu; dünyada merkezi hükümetle yerel yönetimler el ele tutuşuyor. Bizde ise bizim yerel yönetimlerimizin yaptıklarına bakıp devlet içinde devlet olmaz paralel yönetim gibi bir takım iddialar ortaya çıkabiliyor. Oysaki şunu çok açık görmeliyiz. Anayasamız devleti tanımlarken, belediyeleri dışarıda bırakmıyor. Belediyeler de devletin bir unsuru merkezi hükümette devletin bir unsuru ve bunların uyum içinde birlikte çalışmaları görevi de cumhurbaşkanına verilmiş aslında. Ama tabii cumhurbaşkanı parti başkanı olunca cumhurbaşkanının yerine getirmesi gereken görevleri yerine getirmiyor.

Siz bu tabloda önümüzdeki dönem belediyelerin üzerindeki yükün nasıl olacağını öngörüyorsunuz?

Yani vergi payını artırmak da gündemde değil gibi. CHP genel merkezinin buna tutumu ne olacak? Sonuçta 11 büyükşehir belediyesi CHP'de ve 250 belediye. Ne düşünüyorsunuz?

FAİK ÖZTRAK; Her şeyden önce mecliste bütün dünyanın yaptığı gibi bir yandan borçlanma limitlerinin, belediyelerle ilgili harcama limitlerinin gevşetilmesi diğer yandan belediyelerle merkezi yönetimin vergi paylaşımının rasyolarının belediye lehine değiştirilmesinin takipçisi olacağız. Ama bu şu demek değildir, merkezi hükümet bunları yapmazsa, bizim belediyelerimiz hizmet vermeyecekler. Tabii değil. Bizim belediyelerimiz görüyorsunuz gerçekten son derece hazırlıklı geldiler ve bu bütün sosyal dayanışma mekanizmalarını da kullanarak en kaliteli hizmeti vatandaşlarına, hemşerilerine vermeye devam edecekler. Ben umuyorum ki akli selim galip gelecek, iktidar bütün dünyaya bakacak ve bütün dünyanın yaptıklarını görecektir ve dünyanın diğer merkezi hükümetlerinin yaptığı gibi Türkiye'de de aynı stratejileri izleyerek belediyelerden daha fazla yararlanmanın, belediyelerin halka daha yakın olmasının getireceği etkinliğin avantajından yararlanacak diye düşünüyorum. Böyle bir iyimserlik içindeyim çünkü akli selim bunu söylüyor. Diğerini yapmak belediyeler üzerinden merkezi idarenin siyasi rekabete girilmesi kendini ayağından vurmaktan başka bir şey değil.

Son olarak size küreselleşmeyle ilgili görüşlerinizi sormak istiyorum. Bir görüş bu küreselleşmenin krizle beraber sonuna gelindiği, sınırların kapatılmasıyla beraber bir içe dönüşle beraber aslında ulus devletin öne çıktığını söylüyor. Diğer bir görüş ise tam tersine daha adil ve kendini gözden geçirmiş bir küreselleşmenin olacağını söylüyor. Bu tabloyu siz nasıl görüyorsunuz?

FAİK ÖZTRAK; Bir kere her şeyden önce bu kriz ne? Bu kriz pandemi. Yani bu krizi bitirebilmeniz için sadece Türkiye'deki krizi durdurmanız yetmiyor. Aynı zamanda İran'da da durmalı, Yunanistan'da da durmalı, Kıbrıs'ta da durmalı, Almanya'da da durmalı. Çünkü sonuçta sizin turizm gelirleriniz de buradan etkilenecek. Bu kriz küreselleşmenin sonu demek çok doğru bir yaklaşım olmuyor. Çünkü sonuç itibarıyla bu kriz küreselleşmenin bir neticesi, ama bu krizi atlatabilmek için küresel iş birliğinin büyük önemi var diye düşünüyorum. Ama şunu söyleyeyim bu neo-liberal yaklaşım çerçevesinde tamamen serbest bırakılmış ve alıp başını gitmiş küreselleşmeyi artık görmeyeceğiz. Çünkü bu krizde bazı şeyleri gördük, sonsuz sınırsız üretimi başka yerde yapalım, başka yerde depolayalım falan...

Arz zincirleri durabiliyor kopabiliyor. Dolayısıyla bunun artık böyle olmayacağı özellikle ilaç gibi, gıda gibi bir takım stratejik sektörlerde kendi kendine asgari ölçüde yeterli olmanın son derece önemli olduğunu bu krizde anladık bu bir. İki, bu krizde anladığımız başka bir husus daha var. Bir ülkede yoksulluk ne kadar yaygınsa bu tür salgın hastalıklar da yaygın hale gelebiliyor. Dolayısıyla yoksulluğu bitirme son derece önemli. Üçüncüsü sağlık gibi birtakım alanlarda bu hizmetin devlet tarafından verilmesi kaçınılmaz. Amerika dahi, Trump'ın sağlıkla ilgili demokratlarla girişmiş olduğu mücadeleye rağmen, oradan döndü. Dolayısıyla bu krizle biz sosyal devletin tekrardan güçlenmeye başladığını göreceğiz bir. İki, bu krizle mücadelede demokrasisi güçlü ülkelerin daha başarılı olduğunu, yerel-merkezi hükümet ilişkilerini çözmüş ülkelerin daha başarılı olduğunu çok açık bir şekilde görme imkanını bulacağız. Ve son olarak şunu söyleyeyim, başlangıçta otokratlar bizim yaptığımız doğruydular, şu oldu bu oldu biz en iyi örneğiz diyebilirler, ama baktığımız zaman görünen o ki bu krizde en iyi mücadeleyi veren ülkeler demokrasisi en gelişmiş olan ülkeler.

Ekonomik olarak baktığımızda da kentleşme bakımından da ekonomik durum bakımından da farklı bir tabloyla karşı karşıya kalma ihtimalimiz çok yüksek. Bu kriz mesela şunu gösterdi. Evden çalışma biçimi oldukça etkili olabiliyor. O zaman şirketler düşünmeye başlayacaklar. Bizim bu büyük ofislerde koca koca daireler kiralamamız bizim ne işimize yarayacak. Daha küçük yerler tutalım, bir küçük salonumuz olsun ağırlamak için. Sınırlı sayıda insanı ofiste çalıştıralım geri kalanı evden çalışsın. Gerekli desteği versin. Hem onlar hem biz bu işten bir şekilde faydalanma imkanını bulalım. Küçük bir şeyden bahsediyorum bunu daha da genişletebilirsiniz.

Tüm bunlarla birlikte şimdi yepyeni bir kentleşme söz konusu olacak. Bütün bunlar kentleşme modellerini ciddi bir şekilde etkileyecektir. Sosyalleşme alt yapılarında ciddi hem çatlaklara hem yeni ihtiyaçlara yol açacaktır. Ben bu çerçevede bizim belediyelerimizin bu konuda da vizyoner bir yaklaşım içerisinde olmaları ve önümüzdeki dönemin ortaya çıkacak yeni kentsel yapılarında da nasıl kolaylaştırıcı rol oynayabileceklerini üzerine düşünmelerini tavsiye ediyorum.

OECD raporu da uzun vadede kır kent dengesi kurulması gerektiğini söylüyor. Yerel yönetimler açısından da çok önemli bir uzun vade hedefi bu. Kır kent dengesinin kurulması ve yerel tarımın ve üreticinin desteklenmesi, onların da ekonomik güçlerinin artırılması hem yerel yönetimlerin hem merkezi yönetimlerin üzerinde duracağı bir başka şey olacağı benziyor.

FAİK ÖZTRAK; Doğru tabii. Şimdi baktığımız zaman bu mevcut yapı içerisinde büyükşehir yapısı içerisinde artık köy diye bir şey kalmadı her yer mahalle oldu. Şu anda tarlalar da mahallelerde. Problem şu, tarımda genç nüfusu tutamıyoruz. Tarımda genç nüfusu yeniden nasıl tutabiliriz ona bakmak lazım. Bu konuda da bizim büyükşehir belediyelerimize büyük görevler düşüyor. Benim memleketim Tekirdağ, Tekirdağ'da tarım arazilerinin büyük bir kısmı mahalle arazilerinin içerisinde kalmış vaziyette. Ne yapıyorsunuz niye kaçıyor bu insanlar? Bakın bu 65 yaş üstü sokağa çıkma yaşağı tarımda çok ciddi sorun oldu. İnsanlar tarlalarına gidemiyor diye.

Peki genci niye tutamıyorsunuz? Çünkü tarlasında olan genç bulunduğu yerden o şehrin ileri sosyal hizmetlerine ulaşmaktan çok büyük zorluk çekiyor. Sosyal yaşamına ulaşmakta çok büyük zorluk çekiyor, okula ulaşmakta çok büyük zorluk çekiyor.

E o zaman ne yapacaksınız? Fransa bu işi halletmiş. Adamın tarlasının önünden metro geçiyor. Biniyor, Paris'te yemeğini yiyor sonra geri dönüyor çiftlik evine. Ya da çocuğunu gönderiyor akşam çocuk geri dönüyor evine. Bizim de özellikle belediyelerimizin özellikle bu dengeyi iyi düşünerek kıra ulaşım alt yapısını götürürken, böyle bir yan etkiyi yapabileceklerini yani gençleri tarlasındaki iş yerinde tutabilmekte önemli bir rol oynayabileceklerini düşünerek, bunu dikkate alarak planlamalarını yapmalarında çok büyük yarar var.

“BELEDİYELER 2021-2027 ARASINDA AB'DEN DAHA FAZLA KAYNAK ALACAK”

Herkes hayatın zorlaşacağına hemfikir ama, geçmişten farklı olarak kriz gelişmiş ülkeler ekonomisini de vurdu. Onlar içlerine kapanma eğilimi yaşıyorlar. Diğer yandan Dünya Bankası da büyük destek talebi artışı beklendiğini söylüyor.

Yani Avrupa Birliği'nin ve diğer yardım kuruluşlarının desteklerinin gelişmekte olan ülkeler için her zamankinden daha büyük önemi var. Buna ulaşmak da aynı derecede önem kazanıyor.

Biraz bununla ilgili yorumunuzu alabilir miyiz?

ONUR ERYÜCE; Esasında ülkelerin içerisinde belli kesimler belli siyasi akımlar kapanma eğilimi içerisindedir. Diğer başka gruplar da tam zıttı tam küresel bir iş birliği, tam bir dayanışma eğilimi içerisindedir. Yani iki tane akım el ele ilerliyor diyebilirim. Öyle olunca muhafazakâr otoriter sesler duyulduğu gibi, daha fazla iş birliği yapalım diyenler de var: Yerel yönetimler daha fazla iş birliği yapsın. Uluslararası kuruluşlar da hızla reform yapsın. Bunun içerisinde paydaşlara, yerel yönetime, sivil topluma daha fazla yer verelim. Daha meşru daha etkin bir küresel yönetimimiz olsun diyorlar. Avrupa Birliği içerisinde de bu yaşanıyor. Sağlık krizinin tam merkezindeyken çok korumacı yaklaşımlar gördük, ama şimdi onlar da kaçınılmaz bir biçimde görüyor ki iş birliği yapmak zorundalar. Tabii şimdi dünyada tedarik zincirleri kırıldı. Özellikle hudutlar kapandıktan sonra tedarik zincirleri kapandı. Yeni tedarik zincirleri kurulacak daha kısa tedarik zincirleri kurulacak, yerelleşme önem kazanacak diyoruz ama sonuç itibarıyla bunun bir verimlilik optimizasyonu var. Bazı süreçlerde bundan vazgeçmek imkânsız. Hele ki Avrupa Birliği'nin siyaseten ve ekonomik olarak bu kadar ilerlemiş bir entegrasyonu geriye döndürmesi imkânsız. Tabii eleştiriler var pandemi süreciyle ilgili, ama bu eleştirilerin gözden kaçırıldığı bir şey var: Avrupa Birliği'nin iş birliği yaptığı konular daha çok ekonomik ve siyasi. Sağlık alanında bir ortak paydası, ortak kurumsallaşması yok. Evet bir ajansı var sağlıkla ilgili ama bu o kadar az çalışılmış bir alan ki. Avrupa Birliği için bu konuyu hemen ortak bir tepki verememiş olmaları da bu sebepten dolayı normal. Ama Birliğin ekonomik entegrasyonu, siyasi entegrasyonu son derece ilerlemiş durumda. Almanya da Avrupa Birliği'nin güneyiyle kuzeyinin, kuzeyiyle batısının tedarik zincirini ekonomik olarak tekrar canlandırmak üzere girişimlere başladı. Fransa onunla beraber elini taşın altına koyuyor. Ben bu süreç içerisinde Avrupa Birliği'nin kaynaklarıyla ilgili bir tedirginlik yaşamıyorum, çünkü Avrupa Birliği planlamasını 7 yıllık periyotlar içerisinde geliştiriyor. Bu 7 yıllık planlamasına da zaten çok önceden başlamıştı. Bir takım krizler yaşadı, komisyon kurulamadı, Avrupa Parlamentosu'nda seçimler yapıldı. Önümüzdeki 7 yıl içerisinde yardımların nasıl yapılacağıyla ilgili kararlar net olarak alınmadı ama bu kararların en azından kaldırım taşları döşendi. O yüzden o konuyla alakalı artık geri dönüş yok. Planlaması iyi kötü gerçekleşti.

Röportaj

“ONUR ERYÜCE”

SODEM Genel Sekreteri
İzmir Büyükşehir Belediyesi
Başkan Danışmanı

ONUR ERYÜCE, 2011 yılında Sosyal Demokrat Belediyeler Derneği (SODEM)'nin kuruluşunda önemli bir rol oynamıştır. Derneğin kuruluşundan beri Genel Sekreterlik görevini yürütmektedir. Onur Eryüce üye belediyeler ile uluslararası kuruluşlar ve yabancı kentler arasındaki ekonomik, sosyal ve kültürel bağları güçlendirmek misyonu ile çalışmaktadır. Kentlerin ekonomik kalkınması, demokratik yönetişimi ve güçlü finansmanı konularını öncelikleyerek çalışmalarını yürütmektedir. Nisan 2019'da İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla Başkan Danışmanı olarak atanmıştır. Yeni görevinde İzmir'in küresel değer zinciri ve küresel iş birliği ağlarındaki yerini güçlendirmek üzere çalışmaktadır.

Bu sürece giden kaldırım taşlarına bizim de katkımız oldu. Geçtiğimiz yıllar içerisinde Sosyal Demokrasi Derneği (SODEM) olarak yoğun bir iletişim çalışması yaptık. Avrupa parlamentosu olsun, Avrupa komisyonu olsun, oradaki ülkelerin misyonu olsun, bizim kurumlarımız olan dışişlerimiz Avrupa Birliği Bakanlığımız ve diğer kurumlarımız olsun devamlı anlattık. Belediyeler Birliği'ne devamlı anlattık. Avrupa Birliği'nin mali aracında yerel yönetimlerin daha fazla yer alması gerektiğini, bu gerçekleşirse toplumdaki topluma insandan insana daha fazla teması olacağını ifade ettik. Bunun, varsa birbirleri arasındaki ön yargıların da silinmesinde büyük fayda göstereceğini çünkü yerel yönetimlerin idari makamlar olarak, sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte topluma en yakın iki tane unsur olduğunu, Avrupa Birliği'nin her zaman zaten bunları ayrıcalıklı olarak değerlendirdiğini biliyoruz.

Sadece Türkiye için değil, kendi ülkeleri, komşu ülkeleri diğer ülkeler için de bu iki unsuru ayrıcalıklı olarak değerlendirdi. Pozitif olarak bir ayrıcalık tanıdı. İşte bunu, diğer ilgili yasaları, anlaşmaları, regülasyonları göstererek belediyelerin, yerel yönetimlerin bu süreçte nasıl önemli bir rol oynayacağını anlattık ve sonunda da böyle bir program tasarlanmaya başlandı. Pandemi öncesi daha yakından takip edebiliyorduk. Avrupa Birliği hem Türkiye için hem diğer katılan ülkeler için, belediyelerin üye ülkedeki belediyelerle iş birliği yapabileceği bir program hazırlıyor. Yani yerel yönetimlerimiz sadece kendileri için tasarlanmış bir programdan yararlanabilecekler. Bunun dışında iyi kötü 2021-2027 yılı için çok yıllık finansal yapı ortaya çıktı. Paraların kaynakların hangi öncelikle dağıtılacağını artık biliyoruz. Katılım öncesi mali araç var biliyorsunuz; bunun birincisini iki dönem önce ikincisini bir dönem önce üçüncüsünü de bu önümüzdeki 2021-2027 yılı arasında dağıtacağız. Bu dönemde mali aracın katılım öncesi sütunları olacak. Birincisi hukukun üstünlüğü, demokrasi, temel hak ve özgürlükler. İkincisi iyi yönetim ve Avrupa Birliği muktesabatıyla uyum, üçüncüsü çevreyle ilgili yeşil ajanda ve sürdürülebilirlik, dördüncüsü rekabetçilik ve kapsayıcı ekonomik büyüme, beşincisi ise sınır ötesiyle bölgesel iş birliği olacak. Bunlar aşağı yukarı belirlenmiş durumda. Avrupa Parlamentosu, komisyon konularının nasıl tasarlanacağını, bu 5 konunun hangi önceliklerle harcanacağını müzakere ediyor. Katılım öncesi mali aracın dışında, topluluk programları da önemli bir kaynak olacak. Avrupa Birliği araştırma geliştirme topluluk programının yeni bir versiyonu geliyor. Mesela akıllı kentler ile ilgili bir program geliyor. Creative Europe diye yine Avrupa Birliği'nin bir kültür programı vardı. Şanssız bir sebepten dolayı Türkiye oradan çıkmıştı ama tekrar katılım gösterme iradesini ifade ediyor. Dışişleri Bakanlığı'nın temsilcilerinden duyuyoruz, katılım olursa çok iyi olur. Digital Europe olsun, Erasmus olsun bunların hepsi 2021-2027 bütçesinde planlanıyorlar.

Bu salgınla beraber bir içerik değişikliği ya da öncelik değişikliği konuları gündemde mi?

ONUR ERYÜCE; Bu bahsettiğim programların hepsinin yıllara dayanan bir durumu var. Yani Erasmus'tan tutun da, sınır ötesi iş birliğine, yeşil ajandaya kadar bunlar hep yıllara dayanan programlar. Bunların kaybolup, yerine sağlıkla ilgili programların çıkması düşünülmez ama bunların içerisinde belki yatay standartlar yatay prosedürler eklenebilir. İşte belki bu sütunlardan ekonomiyi ilgilendiren rekabetçilik ve ekonomik büyüme daha fazla kaynak alabilir ama önceden planlanana göre, ben başlıklarda bir değişiklik olacağını düşünmüyorum çünkü çok oturmuş programlar bunlar. En azından bahsettiğim program başlıklarında değişiklik beklemiyorum..

Peki, biliyoruz ki bu çağrılara başvurularda yerel yönetimlerin borçlu olmaması gibi bir takım koşullar var. Salgın herkesi öyle bir vurdu ki durumu iyi olan hiç kimse kalmadı. Dolayısıyla yeni dönemde başvuru kriterlerindeki bu konularla ilgili hiç görüşmeleriniz oluyor mu?

Ya da bu konu gündeme geliyor mu?

ONUR ERYÜCE; Geliyor. Bu programları bir yemeğe benzetirsek, bu yemekleri pişiren, mutfakta olan Avrupa Birliği komisyonudur. Onların da Ankara'da bir temsilciliği var. Avrupa Birliği Delegasyonu. Başında da bir büyükelçi. Biz belediye başkanlarımızla, yaptığımız ziyaretlerde hem Dışişleri Bakanlığı gibi kamu kurumlarımızı, hem de Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ya da Avrupa Birliği delegasyonunu bilgilendiriyoruz. Belediye başkanlarımız bu konuyu dile getiriyorlar. Birçok yöneticisi şaşırıyor ve bunun takipçisi olacağını söylüyor. Bu konudaki sıkıntıların biz farkındayız ve bu süreçleri takip edip kolaylaştırmaları için elimizden gelen iletişim çalışmalarını gerçekleştiriyoruz.

Salgın birçok şehir için benzer sorunlara yer açtı. Şehirler birbirlerinin deneyimlerinden faydalanıyor ve farklı bir gözle dayanışmayı tekrardan deneyimliyorlar. SODEM'in kent diplomasisiyle ilgili atabileceği bir adım görüyor musunuz? Neler yapılabilir ya da gündeminizde mi?

ONUR ERYÜCE; Tabii kent diplomasisi bizim esas kuruluş amacımız. Bizim tüzüğümüze baktığımız zaman biz büyük ölçüde uluslararası iş birliği için kurulmuş bir yapıyız. 2010'lu yıllarda belediye başkanlarımız Brüksel ziyaretleri sırasında dünyanın dört bir yanından, Avrupa Birliği'nin dört bir yanından yerel yönetimlerin kendi aralarındaki iş birliklerini Avrupa Birliği kurumlarıyla birlikte yapmaları iş birliklerini ve bizim orada bıraktığımız boş alanları gördüler. Fırsatlardan yararlanabilecek biçimde çalışmalar gerçekleştirmedik, hatta takip etmediğimiz süreçlerde bizim için dezavantajlı geliştiğini gözlemleyerek SODEM'in kurulmasına karar verdiler ve bu süreç gerçekten iyi işledi.

Bizim temsil ettiğimiz yerel yönetimler hızla hem Brüksel'de, hem Brüksel vasıtasıyla dünyanın dört bir yanında tanınmaya başladı. Öyle olunca büyük bir açığı kapatmış olduk. Kent diplomasisi sadece bizim ülkemiz nezdinde değil, tüm dünyada hızla bir gelişme kaydediyor. Mesela 1980'li yıllarda yerel yönetimlerin bir araya getirdiği uluslararası örgütler 45-50 civarındayken şimdi 2020 yılına gelindiğinde rakamlar 250'yi bulmuş durumda. Kent estetiğinden tutun akıllı şehirlere, cinsiyet eşitliğine birçok temada çalışıyorlar ve iyi örnekler geliştirip belediyelerin, kentlerin vatandaşlara dahi iyi hizmetler verebilmeleri için kapasitelerini geliştiriyorlar. Tabii bizim büyük şanslarımızdan bir tanesi de SODEM'in başkanı Tunç Soyer. Tunç Başkan uluslararası iş birliği konusunda çok mahir bir belediye başkanı. Geçmiş deneyimleri nedeniyle, büyük bir uluslararası ağa ve uluslararası iş yapma yetisine sahip. Yani yabancılarla karşı karşıya oturduğu zaman kim nerede, ne demek istiyor, ne gibi bir eğilimi var, bu konuda hem kendini çok iyi ifade edebiliyor, hem karşısındakini çok iyi anlayabiliyor. Bu bizim bazı konularda çok hızlı ilerlememizi sağlıyor. Bizler de bu çalışmalar sayesinde Birleşmiş Milletler'den Habitat'ta, büyükelçilere kadar karşılıklı online ya da yüz yüze toplantılar yapıp hedeflerimizi gerçekleştiriyoruz. Uluslararası finans kuruluşlarından tutun da dünya belediyeler birliğine kadar birçok kurumla yaptığımız çalışmalar hep meyvelerini veriyor.

Yeni dönemde rekabet kaynaklara ulaşmada çok önemli hale gelecek. Anlattıklarınızdan anlıyorum ki lobicilik faaliyetleriyle ilgili de SODEM'in eli oldukça kuvvetli.

ONUR ERYÜCE; Çok kuvvetli. Biz 2010 yılında kurulur kurulmaz Brüksel'de temsilciliğimizi de açtık. Buna sadece lobi demiyoruz ama yurt dışında kamu kurumlarıyla olan ilişkimiz çok nitelikli ilerliyor çünkü onların hem kullandığı dile hem işleyiş kodlarına çok hakim bir ekibimiz ve yöneticilerimiz var. Yönetim kurulundaki belediye başkanlarımız bu süreçleri, muhatapları anlayan tanıyan belediye başkanları. Brüksel'deki temsilciliğimiz, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu'na akredite bir lobi kuruluşu olma niteliğine sahip.

Mesela AB'de bir şeffaflık kayıt sistemi vardır. Oradaki bürokratlar ve siyasilerle görüşürken bu şeffaflık kayıt sistemine kayıt olmanız istenir. SODEM 2010 yılından beri bu şeffaflık kayıt sistemine kayıtlı bir kuruluş olarak faaliyet gösteriyor. Sadece AB nezdindeki kurumlarla değil, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti kamu kurumlarıyla da sürekli diyalog içindeyiz. Türkiye'deki kamu kurumlarına kolaylıklar sağlamaya çalışıyoruz, çünkü kamu diplomasisi çok boyutlu gerçekleşiyor. Elbette ki uluslararası ilişkilerin merkezinde merkezi hükümetler dışişleri bakanlığı vardır ama daha yumuşak etkileşimler diyaloglar oluşturulabilecek şekilde yerel yönetimlerin kapasitesi hızla artıyor. Yani bugün pandemide bile gördük ki yerel yönetimler kurdukları iyi uygulamaları o kadar hızlı bir biçimde birbirleriyle paylaşılabildiler ki herkes bundan yararlandı. Belki virüsün yayılımını çok hızlı bir biçimde bu sayede engelleyebildik. Daha optimize daha etkili çalışmaları birbirimizden öğrenerek hızla gerçekleştirebildik. Yani zaman kazanmak açısından iyi örneklerin öğrenilmesi açısından belediyeler yerel yönetimler çok iyi bir sınav verdi ve insanlara büyük faydalar sağladılar. Paris Anlaşmasıyla, çevreyle ilgili küresel ısınmayla ilgili çalışmalarda merkezi hükümetlerin gerçekleştiremediği kadar iyi çalışmaları gerçekleştirdiler.

Bu örnekler hızla çoğalıyor. Bugün dünyanın 300 tane metropol bölgesi küresel ekonominin %50'sini oluşturuyor. İnsanlar, tüketilen mallar bu metropol ülkelerinden gidip geliyor ve bu kentlerde yaşayan insanlarla buraların yöneticileri daha fazla söz sahibi oluyorlar küresel ekonomide. Öyle olunca biz de SODEM olarak bu değişen dünyada değişen koşullarda üye belediyelerimizin daha çok temsil edilmesine ve bu ağlardan mümkün olduğunca çok fırsatın kentlere gelmesini, gelişen riskler varsa da onların hızla bertaraf edilmesini sağlamak için çalışıyoruz. Brüksel temsilciliğimiz oradaki kurumlarla ve Türkiye'yle olan ilişkilerimizde bu anlamda çok önemli bir rol oynuyor. Şimdi bu salgın dönemi belediyeler kendi içlerinde de pek çok yaratıcı yardımlaşma dayanışma yöntemleri geliştirdiler. Bu acaba yurtdışı ilişkilere taşınabilir mi? Mesela gıda yolla, araç al gibi. Biliyoruz ki yeni yöntemler de bulmak gerekiyor.

Özellikle CHP'li belediyeler için bu sıkışmışlığı, merkezi yönetimden de kaynaklanan sıkışmışlığı aşmada yurtdışı çok önemli bir kaynak olmaya başlıyor. Sizce önümüzdeki dönem barter gibi uygulamalar gündeme gelir mi yaratıcı yöntemler olarak?

ONUR ERYÜCE; Evet, bence gelir. Barter, değiş tokuş gibi. Bizim zaten şirketlerimizde uyguladığımız bir yöntem. Uluslararası diğer taraflarla. İlla belediyeler arasında olması da şart değil. Mesela İzmir Büyükşehir'in çok büyük ve iyi işler çıkartan İzmir'deki sektörleri çok pozitif anlamda geliştirip büyüten bir fuar şirketi var. Bu fuar şirketi sadece belediyelerle değil, Polonya'dan, Rusya'dan ya da Amerika'dan özel sektör kuruluşlarıyla da barter prensiplerine

dayanan çalışmalar yapıyor ve bunlar önünde sonunda ekonomik sektörlerle destek oluyor. Tunç Başkan'ımızın da aklında ve dikkatinde olan uygulama eğiliminde olduğu yöntemler. Mesela Dünya Belediyeler Birliği Kültür Zirvesi'ni getiriyor. Kültür sektöründe çalışan taraflar barter ya da başka konularda olsun iş birliği yapma, değiş tokuş yapma konularında etkileşim halinde oluyorlar. Akdeniz Belediyeler Birliği'nin Genel Kurulu'nu 2021 içerisinde yapacak.

Orada çeşitli iş birlikleri üretme fırsatı yaratılacak. Beraber yaşam konusunda bir network var. **"Living Together Observatory"**. Onun bir zirvesi oluyor; 40-50 belediye başkanı bir araya geliyor. Onun zirvesi İzmir'de gerçekleşecek. Tabii bu toplantıların her biri çeşitli fırsatlar doğuruyor. Zaten bence kent diplomasisinin formülü; Dünyayla bağ kurmak, etkileşim alışveriş yaratmak. Yani dünyayla bağ kurup bir şey alıp bir şey verebileceğiniz bir yapı oluşturabilirsiniz, kentinize dinamizm ve bir fayda sağlamış olursunuz. Bu da ancak böyle canlandırıcı zirvelerle etkinliklerle gerçekleşiyor.

SODEM ve SODEMSEN'e üye belediyeler için o zaman şöyle bir şeyi söyleyebilir miyiz?

Her belediye kendi bünyesinde yerel değerleri canlandırıyor kooperatifleşmeye doğru gidiyor, ulusal ve uluslararası pazarlar arıyorlar.

SODEM'in bu kanal ve bağlantıları kurmada yol göstericiliği olabilir mi?

ONUR ERYÜCE; SODEM bugüne kadar dünyayla olan ilişkilerini ilerletmiş, Avrupa Birliği'nin akredite bir kuruluşu.

Öyle olunca onların dış dünyada gerçekleştirmek isteyecekleri tüm çalışmaları kolaylaştıracak kabiliyetlere ve birikime sahip bir kuruluş. Varlık sebebi de sosyal demokrat belediyelerin uluslararası iş birliği çalışmalarını kolaylaştırmak.

Elbette ki ayakları yere basan her türlü projede belediyelerin SODEM'in bilgi ve birikimini kullanmasını öneririm.

ULUSLARARASI KAYNAKLAR YENİ NORMALE UYUM SAĞLIYOR

Dünya gündemi gibi ulusal ve uluslararası kaynak kuruluşlarının öncelikli program hedefleri de değişime uğradı. Kurumlar, salgın döneminde yakın, orta ve uzun vadede ortaya çıkacak muhtemel krizleri ve pandemi döneminin işaret ettiği eksiklikleri ele alan yeni bir stratejik yaklaşım geliştiriyor.

Bu önceliklendirme, kaynakların da orta ve uzun vadede hangi alanlara hareketleneceğine dair ipuçları barındırıyor.

Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği, pandeminin sosyal ve ekonomik hayata etkilerinin yalnızca başlangıç aşamasında olduğunu söylüyor.

Dünya Bankası, virüsün bu yıl 40 ila 60 milyon insanı aşırı yoksulluğa sürükleyebileceği konusunda hükümetleri uyarıyor. Benzer şekilde Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), çalışanların yarısının önümüzdeki birkaç ay içinde işlerini kaybedebileceğini ve virüsün küresel ekonomiye 10 trilyon dolara mal olacağını tahmin ediyor.

Dünya Gıda Programı ise soruna yönelik hızlı aksiyon alınmadığı takdirde 265 milyon kişinin açlık kriziyle karşı karşıya kalacağını belirtiyor.

Tüm bu öngörüler ve açıklamalar, pandeminin ve pandemi sebebiyle ortaya çıkan sorunların uzun bir süre daha hem Türkiye'nin hem dünyanın hem de kaynak kuruluşlarının gündeminde olacağını gösteriyor.

Uluslararası kaynak kuruluşların salgın döneminde öne çıkardıkları temel kriz alanları ve kaynak ayıracakları muhtemel tematik alanlar incelendiğinde, aşağıdaki temel başlıklar öne çıkıyor:

İKLİM KRİZİYLE MÜCADELE

Avrupa Komisyonu pandemi öncesi dönemde, önümüzdeki beş yıl için koyduğu 6 hedefin birini "Green Deal" olarak açıklamış ve 2050 yılına kadar küresel ısınmayı yavaşlatma ve etkilerini azaltma hedefini önüne koymuştu. Pandemi dönemi de iklim eyleminin bir sonucu olarak ele alınan enerji, su, atık ve kirlilik gibi konuların kaynakları efektif kullanmak açısından son derece belirleyici olduğunu ortaya koydu.

Avrupa Komisyonu da koronavirüs salgını sonrasında belirlediği stratejik planda iki önemli başlığın altını çizdi ve bu alanda yapılacak çalışmalara öncelik verileceğini duyurdu. Bu başlıklardan birini iklim eylemi oluşturuyor. Komisyon "Green Deal" hedefini, yeni jenerasyona daha sürdürülebilir bir dünya bırakma vizyonuyla revize etti ve mevcut kaynakların efektif kullanımını hedefini yineledi.

Benzer şekilde Birleşmiş Milletler de Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında öne çıkardığı iklim eylemi hedefini, yeni dönemin en mühim alanlarından biri olarak gördüğünü, kriz sonrasında mevcut kaynakların kullanımını efektif hale getirecek tedbirlere öncelik vereceğini açıkladı.

İSTİHDAM EDİLEBİLİRLİK

Uzmanlar önümüzdeki iki yılın temel krizlerinden birinin işsizlik ve yoksulluk olacağını öngörüyor. Bu bakımdan bu gelişmelerin ve değişikliklerin getirdiği ve getireceği yeni iş alanları, geçerliliğini yitirmiş ve yitirecek meslekler istihdam edilebilirliği oldukça önemli bir gündem haline getiriyor.

Geçerliliğini yitirecek işlerde çalışan veya mevcut işlerinde değişiklikler yapması gereken kişilerin teknolojinin ve dijitalleşmenin gereklilikleriyle donatılması, 21. yüzyıl becerilerini kazanması ortak bir hedef olarak ortaya koyuluyor. Önümüzdeki dönemde kaynak kuruluşların, bu alanda kapasite geliştirme ve eğitime yönelik birçok hibe desteği sağlayacağı öngörülüyor.

GIDANIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ, TEMİZ GIDA VE KENTSEL TARIM UYGULAMALARI

Gıda üretimi, tüketimi ve atıklardan kaynaklanan emisyonların artmasıyla hızlanan iklim krizi dünyanın büyüyen nüfusunu besleme kabiliyetimizi tehdit ediyor. Belediyelerin de gıdanın üretilme ve tüketilme şeklini değiştirme çabalarına öncülük edebilecek önemli bir konuma sahip olduğunun altı çiziliyor. Pandemi süreci gıdaya erişim konusunun önümüzdeki dönemin temel kriz alanlarından biri olacağını ortaya koydu. Bu bakımdan kaynak kuruluşlar, gıdanın sürdürülebilirliğinin sağlanması, yerel üretimin desteklenmesi, gıdanın taşınmasını azaltacak metotların geliştirilmesi, gıda üretim süreçlerinin dijitalleşmesi, temiz gıdaya erişim ve gıdanın kentsel alanlarda üretimi konularında kaynak programları geliştirmeye hazırlanıyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM VE MOBİLİTE

Günümüzde şehirler iklim değişikliği, hava kirliliği, trafik kazaları, gürültü, erişilebilirlik ve kentsel alanı yönetme gibi pek çok zorlukla karşı karşıya. Uzmanlar, kentlerdeki hareketliliğin evrimini üç eğilimin şekillendireceğini düşünüyor: karbondan arındırma, talebi yönetme ve dijitalleşme. Pandemi süreci de birçok şehirde kentsel hareketlilik planlarının yenilenmesi ve daha az araçlı sürdürülebilir ulaşım modellerinin hayata geçirilmesi anlamında hızlandırıcı bir rol oynadı. Yeni dönemde de kaynakların kentlerin sürdürülebilir ulaşım metotları geliştirmesi, yayalaşma, bisikletli yaşamın desteklenmesi ve dijitalleşme ile uyumlu bir kentsel hareketlilik planlarının tasarlanması için hareketleneceği öngörülüyor.

DİJİTAL ÇAĞA UYUM (DİJİTALLEŞME)

Avrupa Komisyonu'nun 2019-2024 yılları için belirlediği 6 öncelikten birisi olan dijitalleşme, yakın dönemde hibe kuruluşlarının en çok gündem edindiği alanlardan biri oldu. Komisyon pandemi sonrası revize ettiği planında da iklim eylemi gibi dijitalleşme başlığının da altını çizdi ve bu iki başlığın tüm stratejinin ana eksenini oluşturacağını duyurdu.

Bu bakımdan yeni dönem kaynaklarının odaklanacağı başlıkların dijital çağa uyum, internet kullanımının yaygınlaşması, dijital pazarlama, yapay zeka, veri analizi, veri güvenliği, gelişen teknolojinin istihdam alanında yaratacağı değişimler, iş gücünün dönüşümü, kırılgan grupların dijital çağa uyumu ve kentsel alanların dijitalleşmesi olacağı öngörülüyor.

TEMİZ ENERJİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ

AB Belediye Başkanları Sözleşmesi'nin 2009'da başlatılmasından 2015'teki COP21 yerel liderler zirvesine kadar birçok önemli adım atılmış ve başarı elde edilmiş olsa da uluslararası kuruluşlar tüm bu gelişmeler içerisinde yerel yönetimlerin rolünü teslim etmediği ve yeterince desteklemediği eleştirisi ile karşı karşıya kaldı. Uluslararası kuruluşlar bu eleştirilerden de hareketle, yeni dönemde bu alanda belediyeler için ayrılacak kaynağı artıracaklarına dair işaretler sunuyor. C40 Cities, Eurocities, AB ve UN gibi uluslararası platformlar, ağlar ve kurumların temel yaklaşımları incelendiğinde, pandemi döneminin etkilerini ölçen, izleyen ve enerji verimliliği ve temiz enerjiye geçiş planlarının ekonomik kalkınma, sosyal adalet, yoksulluk ve yaşam kalitesi gibi kavramlarla bağını kuran geniş bir bakışla ele alındığı ve muhtemel kaynakların bu perspektifi taşıyacağı görülüyor.

ATIK YÖNETİMİ VE DÖNGÜSEL EKONOMİYE GEÇİŞ

Avrupa Komisyonu'nun 2024 sonuna kadar belirlediği 6 hedeften birini, sürdürülebilir kaynak kullanımına odaklanan yeni döngüsel ekonomi modeli oluşturuyor. İklim krizini birincil öncelik alanı olarak konumlandırmış uluslararası kuruluşlar, atık yönetimini iklim krizinin önlenmesinde önemli bir başlık olarak ele alıyor. Bu bağlamda uluslararası kuruluşların yeni dönem yaklaşımları incelendiğinde, atık yönetimi konusunu döngüsel ekonomi bağlamında ele alan yeni bir yaklaşımın hâkim olacağı ve kaynakların da bu bağı arayan bir stratejik yaklaşıma sahip olacağı anlaşılıyor.

KIRILGAN GRUPLARIN KATILIMI/ERİŞİMİ

Uluslararası ve ulusal hibe kuruluşlarının yakın dönemde hayata geçirdiği hibe programları incelendiğinde, kırılgan grupların sosyal hayata ve istihdama katılımlarının önceliklendirildiğini, neredeyse tüm kaynak çağrılarında ortak kesen bir parametre olarak ele alındığını görmek mümkün. Bu bakışın yeni dönemde de devam edeceği, pandemi süreci sonrasında önemli hasarlar alan grupların öne çıkacağı anlaşılıyor. Bu bakımdan özellikle yaşlılar, kadınlar ve gençlerin hayata, istihdama, hizmetlere ve eğitime katılımını/erişimini artıracak modellerin üretileceği yeni kaynak programlarının geliştirileceği öngörülüyor.

EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından eğitim, sağlık ve yaşam standartlarının bir kombinasyonu olarak belirlenen insani gelişme endeksinin, konseptin geliştirildiği 1990 yılından beri ilk kez gerileyeceği öngörülüyor. Gerilemenin, fakirlik ya da zenginlik veya bölge fark etmeksizin tüm dünyada görülmesi bekleniyor.

Pandeminin toplumların zayıflıklarını ortaya çıkarmak konusundaki yıkıcı performansından önce de, birçok alanda artan eşitsizlik neredeyse her ülkenin ortak özelliği idi. ILO, yalnızca Hindistan'da, 400 milyondan fazla insanın kayıt dışı çalışmak zorunda bırakıldığı için yoksullaşma riski taşıdığını söylüyor.

Dünya çapında okulların kapanması ve uzaktan eğitim uygulamalarının hayata geçirilmesinin ardından UNDP, insani gelişme oranı düşük ülkelerde ilkökul çağındaki çocukların %86'sının eğitimlerine devam etmediğini tahmin ediyor. Bu oran, insani gelişme oranı çok yüksek ülkelerde ise yalnızca %20. Bu bakımlardan önümüzdeki dönemde eşitsizliklerin giderilmesi konusunun birçok kaynak kuruluşun ana parametrelerinden biri olacağı ve bu alana özel yeni kaynak programlarının açılacağı öngörülüyor.

YENİ NESİL EĞİTİM

Dünyayı saran koronavirüs salgını, karar vericileri ve eğitim yetkililerini okulları kapatmaya zorladı. Yüz yüze verilen dersler durduruldu ve milyonlarca öğrenci evlerine gönderildi, geleneksel eğitim askıya alındı. Dünyanın dört bir yanında, Zoom, Skype gibi video konferans hizmetleri ve dijital araçlar aracılığıyla çevrimiçi dersler verilmeye ve eğitim devam ettirilmeye çalışılıyor. Fakat sosyal mesafe ve izolasyon uygulamaları, uzaktan eğitim konusunda altyapı ve tecrübesi olmayan birçok ülkeyi hazırlıksız yakaladı.

Çok az ülke gerekli dijital altyapıya, sisteme, yazılıma, metodolojiye, uzaktan eğitimi sürdürebilme kapasitesi olan insan kaynağına ve bu kadar ani bir geçiş için deneyime sahip.

Bu bakımdan yeni dönem kaynaklarının hem devam eden süreç hem de yaşanması olası benzer süreçler için, uzaktan eğitimi mümkün kılacak araçların, metotların ve teknolojilerin yaygınlaşması ve yeni nesil eğitim metodolojilerinin geliştirilmesi konularına ayrılacağı öngörülüyor.

KRİZDE BÜTÇE YÖNETİMİ: KAYNAK YARATMA MODELLERİ

Küresel salgından etkilenen birçok sektör ve iş yeri gibi, belediyelerin de gelirleri dramatik oranlarda düştü. Fakat belediyelerin, salgından etkilenen farklı sektörlerin ve iş yerlerinin aksine, faaliyetlerini durdurma ya da yavaşlatma şansı yok. Düzenli sağlanan kamu hizmetlerinin yanı sıra, vatandaşlar, bu dönemde belediyelerden daha da fazlasını bekliyor. Hem düşen gelirleriyle bütçe yönetimi yapmaya hem hizmetlerini devam ettirmeye hem de yurttaşın beklentisini karşılamaya çalışan belediyeler, kaynaklarını efektif kullanma ve yeni kaynaklar yaratma konusunda oldukça zor bir sınav veriyor.

Dünyadaki örneklere bakıldığında, yerel yönetimlerin bu kriz döneminde bütçelerini yönetmek için birçok farklı metoda başvurduğunu görüyoruz. Bu metotlar, maliyetlerin düşürülmesi ve gelirlerin artırılması olarak iki ana stratejiyi benimsiyor.

GELİRİ ARTIRAMIYORSAK, MALİYETLERİ NASIL DÜŞÜRÜRÜZ?

Kriz zamanlarında, yalnızca belediyelerin değil tüm kurumların bütçe yönetimi için attıkları ilk adım tasarruf tedbirleri oluyor. Gelirlerin artırılması, daha önce sahip olunmayan bir kaynağın yaratılması, çoğu durumda zaman ve efor ve gerektirdiği ve kurumların acil önlemlere ihtiyaç duyması nedeniyle, ilk kararlar bütçenin kısılmasından yana oluyor. Dünya örnekleri incelendiğinde, belediyelerin bu gibi zamanlarda hizmetlerini durdurmak, mevcut hizmetlerini yavaşlatmak, temel ihtiyaçlara hizmet ettiği düşünülmeyen bazı departmanları kapatmak gibi birtakım yollara başvurduğunu görüyoruz. Öte yandan, bu zorunlu tedbirler kentlerin mevcut kaynaklarını daha efektif kullandığı sürdürülebilir kent modellerinin de bir tür hızlı denemesi olma özelliği taşıyor ve bazı kentler kriz döneminde aldıkları bu önlemleri kalıcı kararlar haline getirmeyi planlıyor.

ULAŞIMIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ: DAHA AZ ARAÇ DAHA ÇOK BİSİKLET

"Yeni normal", yalnızca ülkemizin değil, tüm dünyanın da en önemli gündemi. Uygulanan karantina ve sokağa çıkma yasaklarının ardından dünyanın birçok yerinden hava kirliliğinin büyük oranlarda azaldığına; şehir yaşamında bir süredir şahit olunmayan hayvanların, bitkilerin şehirlerde görülmeye başlandığına dair haberler geliyor. Bu da aslında, daha sürdürülebilir bir kent yaşamının mümkün olabileceğine dair ipuçları sunuyor. Sürdürülebilir ve yeşil bir yaşam tarzını bir süredir gündem edinen uluslararası kuruluşlar da "yeni normal" in daha çevreci ve sürdürülebilir esaslar üzerine kurulması gerektiğini düşünüyor ve özellikle yayalaşma ve ulaşım da bisiklet kullanımını teşvik eden stratejik hedefler belirliyor. Yakın temastan kaçınmak isteyen vatandaşlar toplu taşıma yerine yürüyüşü ya da bisiklet kullanımını tercih ediyor. Kirlilik seviyesinin %50'nin üzerinde azaldığı Milano, Londra gibi büyük Avrupa şehirleri, bisiklet yollarına ve yayalaşmaya yatırımı artırmayı ve bu kriz döneminde ortaya çıkan sürdürülebilir ulaşım atmosferini kalıcı kararlarla devam ettirmeyi planlıyor.

Brüksel, karantina sonrası önlemlerinin ilk aşamasına 4 Mayıs'ta şehrin bisiklet ağını 40 kilometre genişleterek başladı ve bölgesel ulaşım ağı "Brussels Mobility" vatandaşları kısa yolculuklar için toplu taşıma yerine bisiklet kullanımına çağırdı. Kurulan yeni bisiklet şeritleri, yol işaretleri ve beton bariyerler ile güçlendiriliyor. Bölgesel Hareketlilik Bakanı Elke Van den Brandt, "Kısıtlamaların sona erdirilmesi büyük zorluklar doğuruyor ve radikal kararlar gerektiriyor. Bu Brüksel'de bir bisiklet devrimi başlatabilir." diyor.

Pandemiden şiddetli bir şekilde etkilenen Milano'da yetkililer, 35 kilometre uzunlukta caddenin daha düşük hız limitlerinin uygulanacağı bisiklet ve yürüme alanına dönüştürüleceğini açıkladı. Vancouver, Denver, Budapeşte, New York, Mexico City ve diğer birçok şehir de bazı caddelerini kısa süreli kapatarak geçici bisiklet yollarına dönüştürdü.

ENERJİ VE SU TASARRUFU

Kriz dönemi olsun olmasın, enerji ve suyla ilgili alınabilecek önlemler, bütçeye sağlayacağı katkının yanı sıra çevreye de daha az zarar veriyor. Daha az su kullanmanın ve enerjiyi daha verimli kullanmanın yolları şehir ulaşımında, alt yapısında ve peyzajında yapılacak değişikliklerden geçiyor. Bu değişiklikler düşük maliyetli küçük değişiklikler olabileceği gibi, daha uzun sürede maliyetini çıkaracak pahalı sistemler de olabiliyor.

Fakat kriz dönemlerinde nakit sıkıntısı çeken yerel yönetimlerin çoğu daha acil tasarruflar arıyor. Sokak ışıklandırmasında akkor lambaların kompakt floresan aydınlatma ile değiştirilmesi, trafik ışıklarında LED lambaların kullanılması, sıcak su borularının yeniden izole edilmesi, düşük akışlı vanaların ve su sisteminin kullanılması gibi tedbirler görece daha az maliyetli kabul ediliyor.

Bahsi geçen tedbirlerde işe bir de akıllı teknolojilerin dahil edilmesi, tasarrufun artmasını sağlıyor. Örneğin, trafik ışıklarında LED aydınlatmanın kullanılması tek başına %50 veya daha fazla tasarruf sağlarken, bu ışıkların akıllı teknolojilerle aktivite tabanlı tetiklenmesi ve/veya geceleri uyarlamalı karartılması %30'luk ek maliyet tasarrufu sağlayabilir. Enerji tasarrufunun ötesinde akıllı sokak lambaları, onarım ve bakım maliyetlerinden de %30 tasarruf sağlayabiliyor.

Kamu araçlarının kullanımının kısıtlanması, araç rotalarının daha az yakıt harcanacak şekilde yeniden düzenlenmesi, küçük yerlerde kamu hizmetleri için yakıtlı araçlar yerine elektrikli araçların, bisikletin ya da yürüyüşün tercih edilmesi, şehir peyzajında daha az su ihtiyacı olan bitkilerin seçilmesi de alınabilecek diğer önlemler arasında yer alıyor.

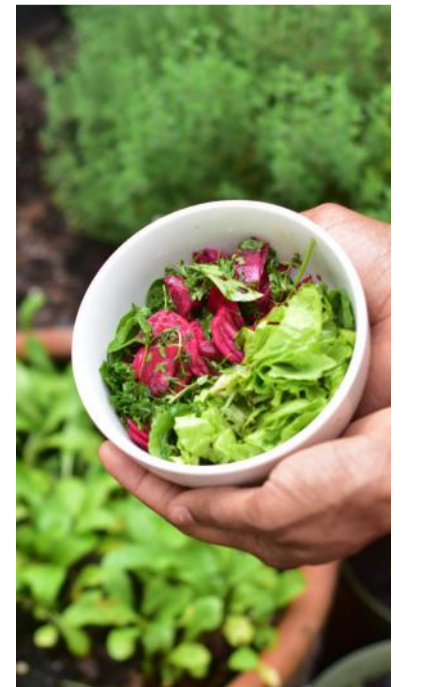
GIDA YARDIMLARINI SÜRDÜRÜLEBİLİR KILMAK

Dünyada üretilen gıdaların %30'u çöpe atılırken, bu atıkların minimum %30'u halen yenilebilir durumda. Gıda atığı ise iklim değişikliğinin en önemli sebeplerinden biri.

Bu atıklar gıda işletmeleri için operasyonel ve finansal zararlar yaratıyor ve gıda firmalarının karbon ayak izini artırıyor.

Diğer taraftan ihtiyaç sahiplerine yardım eden kuruluşlar yeterli gıda bağıışı olmadığından dolayı nakit bağıış ya da ödenekler ile gıda alımı yaparak yardım ederken destekleri yetersiz kalıyor.

Pandeminin en mühim krizlerinden biri olan gıda konusunda da belediyeler teknoloji tabanlı yöntemlerle gıda atığını minimize etmeyi ve yapılan gıda yardımlarını artırmayı hedefliyor.

FAZLA GIDA

Fazla Gıda, sağladığı dijital ve operasyonel altyapıyla Türkiye'nin her yerinde gıda işletmeleriyle satılmayan ve bu sebeple atıl duruma düşen fazla gıdaların finansal, çevresel ve sosyal açıdan en doğru şekilde değerlendirilmesini sağlayan bir dijital platform çözümü. İşletmeler satamadıkları fazla gıdaları Fazla Gıda sistemine son kullanma tarihi, kalite blokaj hatası, lokasyon gibi çeşitli kriterlerle girişini yapıyor. Platformun dijital altyapısı sayesinde bu ürünlerin en hızlı şekilde doğru kanal aracılığıyla satılması, paylaşılması ya da geri dönüşüme kazandırılmasını sağlıyor. Nihai amaç, gıda atığı kaynaklı karbon salımının %50 oranında azaltılması. Fazla Gıda, belediyelere sosyal yardım bütçelerinde %50 tasarruf, yardım miktarının mevcut miktarın üç katına çıkmasını ve yardımların sürekli hale getirilmesini vadediyor. Belediyelerin yardım operasyonlarının bu şekilde düzenlenmesi, sürdürülebilir sosyal belediyeçilik yaklaşımını da güçlendiriyor. Fazla Gıda girişimi, Beylikdüzü Belediyesi'yle yaptığı iş birliğiyle ayda 5 gün yapılan gıda yardımının 20 güne çıkarılmasına ve bir yılda 1.5 milyon TL tutarında gıda yardımı yapılmasına katkıda bulundu.

<https://www.fazlagida.com/>

EKİPMAN İHTİYAÇLARINI GÖZDEN GEÇİRMEK

Küresel örneklerde belediyeler tarafından alınan önlemler arasında belediyelerin ekipman ihtiyaçlarının yeniden değerlendirilmesi de öne çıkıyor. ABD'nin en büyük 5. şehri Philadelphia, araçların satışından elde edilen gelirin yanında, yalnızca araç filosundan eksilttiği 150 aracın bakım-onarım, otopark ve yakıt masraflarından 600 bin dolar tasarruf ettiğini belirtiyor. Ekonomik kriz döneminde, ABD'nin büyük şehirlerinden Philadelphia, Washington D.C. ve New York'ta araç filolarında eksiltmeler yapıldı. Üç şehir de çalışma saatleri içinde araçların kullanılması için bir araç paylaşım servisi ile anlaşma imzaladı ve böylece araçlara olan ihtiyacı azaltmayı başardı.

HİZMET SÜRESİNDE YAPILACAK AZALTMALAR

Dünya çapında çoğu şehir ve ilçe için bazı hizmetlerde kesintiye gitmeden bütçe açığının yönetilmesi oldukça zor olabiliyor. Bazı belediyeler, birtakım hizmetlerini tamamen durdurmak yerine verilen hizmetin süresini azaltma yolunu seçiyor. Toplu taşıma araçlarının saat aralıklarının ya da günlerinin azaltılması; kütüphanelerin, toplum merkezlerinin çalışma saatlerinin azaltılması ya da haftanın belli günlerinde kapatılması bu önlemlere birer örnek teşkil ediyor.

AKILLI TEKNOLOJİLERE DAYALI ÇÖZÜMLER

Birçok yerel yönetim, hizmet kalitesini ve verimliliğini artırmak için bilgi teknolojilerine başvuruyor. Bütçeleri genellikle nakit para akışıyla yönetilen belediyelerin, akıllı teknolojilere yatırım yapmaktan büyük fayda sağlayabileceği ve bu yatırımların hem acil hem de uzun vadeli tasarruflarını görebileceği belirtiliyor. Yurttaş merkezli, uzun vadeli bir akıllı şehir stratejisine yatırım yapmak, şehir liderlerinin sağlık veya sosyal projeler gibi genellikle yetersiz finansmana sahip diğer önemli çalışma alanlarına yönelik bütçelerini artırmalarını sağlıyor. Özellikle de kemer sıkma politikalarının gerektiği bu gibi durumlarda, akıllı teknolojiler vasıtasıyla yapılabilecek tasarruflar önem kazanıyor. Optimizasyon altyapısının etkin olduğu izleme ve yönetim sistemleri, belediyelerin kentlerdeki tüm altyapıyı, su borularındaki sızıntılar veya şehrin çöp kutularının kapasitesi gibi birçok sorunu erkenden tespit etmesini ve hızla müdahale edebilmesini sağlıyor. Dolayısıyla bakım ve atık toplama hizmetleri için maliyetler önemli ölçüde azaltılıyor.

AKILLI ATIK TOPLAMA VE ŞEHİR TEMİZLİĞİ İÇİN UÇTAN UCA YÖNETİM PLATFORMU: EVREKA

Evreka, her türlü atık toplama ve şehir temizleme işlemi için akıllı çözümler sunan, donanım destekli yerli bir yazılım şirketi. Akıllı atık toplama ve şehir temizleme süreçlerinin veriye dayalı olarak tek merkezden yönetilmesini sağlıyor. Şehir temizleme operasyonları hem belediyeler hem de özel şirketler tarafından düzenli bir şekilde yönetiliyor. Yaya olarak ya da araç ile, Evreka çözümleri bu işlemler üzerinde uçtan uca denetim sayesinde, her türlü temizlik aracı üzerinde sürekli olarak izleme sağlanıyor. Akıllı atık toplama sistemi ile atıklar iyi bir şekilde yönetiliyor ve çevrenin temizliğine katkı sağlanıyor. Verimli atık toplama; gerçek zamanlı bilgilerin takip edilmesi, raporlanması ve rota planlamasıyla ulaşıyor. Aynı zamanda atık toplama araçlarında ya da kamyonlarında azalmayı sağlıyor, bu da şehirlerde daha az gürültü, daha az trafik ve daha az karbon emisyonu anlamına geliyor. Evreka'nın sunduğu teknoloji ve hizmetler, Nevşehir Belediyesi'yle yaptığı iş birliğinde atık toplamak için harcanan toplam zamanda %48 oranında, katedilen toplam mesafede %13 oranında, bir konteynerin toplanması için geçirilen ortalama sürede yüzde %46 oranında azalma sağlamış.

<https://www.evreka.co/tr>

GÖNÜLLÜLÜK ESASINA DAYALI ÇALIŞMALARINI ÖNCELİKLENDİRMEK

Belediye Gazetesi 2.sayısında, CHP'li belediyelerin hem vatandaşlar arasındaki dayanışmanın harekete geçirilmesi hem de gönüllülerin mobilizasyonu yoluyla mevcut kaynakların işbirliği ile yönetilmesini sağladığı örnek çalışmalara yer vermiştik. Türkiye'de olduğu gibi dünyada da gönüllülük esaslı çalışmalar, kriz döneminde artış gösterdi. Belediyelerin hizmet alanına giren faaliyetler, gönüllü toplulukları ve bireysel gönüllüler tarafından maliyet tasarrufu sağlayan bir katkı olarak icra ediliyor. Gönüllüler, kamusal alanlarda çimlerin biçilmesinden sağlık ve sosyal hizmetlerin verilmesine kadar birçok hizmet alanında yer alabiliyor.

İtalya'da Bölgesel İşler Bakanı ve Yerel Belediyeler Birliği iki aylık yasağın sona erişinin ardından vatandaşların plajlara, meydanlara ve barlara akın etmesi üzerine yeni bir koronavirüs bulaşma dalgasından kaçınmak için vatandaşların sosyal mesafe önlemlerine uymalarına yardımcı olacak 60 bin gönüllüyü işe alma çağrısı yapıyor. Gönüllüler, insanları parklarda, plajlarda ve kulüplerde sosyal mesafe kurallarına uymak ve aynı zamanda çocuklar ve yaşlılar da dahil olmak üzere kırılğan grupları desteklemek konusunda uyaracak.

KRİZ DÖNEMİNDE YENİ KAYNAK YARATMAK

Belediye kaynaklarını çeşitlendirmek ve artırmak, salgından önce de belediyelerin önemli gündem maddelerinden biriydi.

Salgının halk sağlığı alanında yol açtığı kriz ve takip eden süreçte baş gösteren ekonomik etkileri, gelirleri dramatik oranlarda düşen belediyeler için oldukça zor bir sürecin başlangıcı oldu; dolayısıyla kaynak yaratmak belediyeler için belki de her zamankinden önemli hale geldi. Belediyeler bu dönemde, ulusal ve uluslararası kaynakların da azalması ve baskılanması nedeniyle yeni nesil kaynak yaratma yöntemlerine yöneliyor.

KİTLESEL FONLAMA VE ÇEVİRİMİÇİ KAMPANYALAR

Geçtiğimiz birkaç yılda çevrimiçi kampanyalar sayısız sivil toplum kuruluşu, topluluk ve kişiler tarafından kullanıldı. Dünya genelinde karantina uygulamalarının gerçekleştirildiği bu süreçte ise dijital diğer tüm kanallar ve faaliyetler gibi kullanımları belki de zirve noktasına ulaştı. Türkiye örneğinde ise birçok sivil toplum kuruluşunun yanı sıra belediyelerin sosyal medya üzerinden yürüttüğü kampanyalar oldukça ses getirdi. Yurttaşlar arası dayanışmayı desteklemek isteyen belediyeler, hem dijital kanalların bu süreçte öne çıkması hem de birtakım siyasi engellerle geleneksel kitle iletişim araçlarına erişimlerinin zor olması sebebiyle çevrimiçi kampanyalara öncelik veriyor.

Öte yandan dünyada "kitlesele fonlama" modelleri bu dönemde aktif bir çevrimiçi kampanya olarak öne çıkıyor. ABD'nin Oregon eyaletine bağlı Portland şehri yönetimi, özellikle yerel sanat projelerini finanse etmek konusunda bir çevrimiçi kitlesele fonlama platformu olan Kickstarter'ı oldukça aktif kullanıyor. Kişiler ve kurumlar, proje fikirlerini platforma ulaşmak istedikleri bütçeyle birlikte yüklüyor; kitleler tarafından beğenilen ve desteklenen projeler bağışlarla gerçekleştiriliyor.

KİTLE FONLAMASI/KİTLESEL FONLAMA NEDİR?

Kitle fonlaması, çok sayıda kişiden az miktarda para isteyerek finansman sağlamanın bir yolu. Geleneksel olarak, bir işletmenin, projenin ya da girişimin finansal olarak hayata geçirilebilmesi için sınırlı sayıda kişi ve/veya grup tarafından büyük miktarlarda yatırımla desteklenmesi gerekiyordu. Kitle fonlaması ise binlerce potansiyel fon sağlayıcıyla iletişime geçmeye imkan vererek geleneksel yolların değişmesini sağlıyor. Böylece, finansal yetersizlikler sebebiyle kaynaklara erişmekte zorluk yaşayanların projeleri de gerçekleştirilebilme fırsatı buluyor. Kuruluşlar, işletmeler ve bireyler her tür proje için kitle fonlamasına başvurabiliyor; örneğin, ihtiyaç sahiplerine yardım, yaratıcı projelerin hayata geçirilmesi, iş kurma veya okul harcının ödenmesi.

Bir gün içinde yüksek miktarda bağış toplanılmasını sağlayan bir günlük bağış kampanyaları da kurumlar tarafından oldukça aktif kullanılıyor. Bu kampanyaların duyuruları için e-posta, SMS, sosyal medya gibi araçlar bazen tek başlarına, bazen de birlikte kullanılıyor. Kampanyanın gerçekleştirilmesi için kurumlar için özel bir önemi ya da anlamı olan günler seçilebildiği gibi, ihtiyaçtan doğan herhangi bir tarih de tercih edilebiliyor. Kampanyaların kısa, anlaşılır ve iyi ifade edilmiş bir açıklamasının olması, amaca uygun görsellerin ve grafiklerin kullanılması ve aciliyeti ifade eden bir eylem çağrısına sahip olması öneriliyor.

HİBE KAYNAKLARI

Uluslararası ve ulusal hibe kaynakları, kar amacı gütmeyen kuruluşlar için yalnızca kriz dönemlerinde değil, her zaman önemli bir ihtiyaca karşılık geliyor.

Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği'ne bağlı organlar, Türkiye'de bulunan yabancı ülkelerin konsoloslukları, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bağlı kalkınma ajansları akla ilk gelen hibe kaynakları arasında yer alıyor.

Yerel yönetimler de bu kurumların yayınladığı hibe çağrılarının çoğuna uygun başvuran olarak başvuru yapabiliyor. Söz konusu hibe çağrılarının hiçbirinin "koşulsuz hibe" ya da "şartsız bağış" niteliği taşımadığını belirtmek gerekiyor.

Her hibe çağrısı; kendi teması, konusu ve kriterleri çerçevesinde amacı, hedefleri, çıktılarını iyi ifade edilmiş projelere ve güvenilirliğini kanıtlanmış kurumlara veriliyor. Bütün bu şartlar ve kriterler hibe çağrısıyla birlikte yayınlanmış başvuru rehberlerinde detaylı bir şekilde açıklanıyor, bu kaynaklardan hibe desteği alabilmenin yolu bu kriterlere uymaktan geçiyor.

Süregelen covid-19 salgını süresince de hem salgınla mücadele temalı hem de kültürel çeşitlilik, endüstriyel ilişkiler, istihdam gibi çeşitli konularda hibe çağrıları yayımlandı; önümüzdeki süreçte salgın sonrası dönemle ilgili çeşitli çağrıların yayınlanmaya devam edeceği öngörülüyor.

ULUSLARARASI AĞLAR VE PLATFORMLAR

Uluslararası hibe kaynaklarına giden bir diğer yol da C40, Eurocities, EIT Urban Mobility gibi birtakım uluslararası ağlarda yer almaktan geçiyor.

Uluslararası ağlar; o ağlara özel açılan bazı hibe desteklerinden faydalanma imkanı sağladığı gibi uluslararası düzeyde yayınlanan ve farklı ülkelerden kurumların katılımıyla konsorsiyum gerektiren hibe çağrıları için de iş birliği avantajları sunuyor.

Bu ağlarda yer almak, hibe desteklerinin belirlenmesiyle ilgili gündemlere temas ve etki etme imkanını sağlıyor.

İŞ BİRLİĞİ KURULABİLECEK AĞLAR VE PLATFORMLAR

C40 CITIES: C40 Kentleri iklim değişikliği konusunu ele almak üzere metropol kentlerin bir araya gelerek oluşturdukları bir ağ. C40, etkili bir işbirliği, bilgi paylaşımı ve iklim değişikliği ile ilgili anlamlı, ölçülebilir ve sürdürülebilir politikalar belirleyen kentleri destekleme amacı güdüyor ve iklim üzerine çalışmalar yürüten lider kentleri bir araya getiriyor. <https://www.c40.org/>

CIVITAS Network: Avrupa Birliği tarafından eş finansman sağlanan ağın temel fonksiyonu bilgi paylaşımı ve üyeleri arasında birlikte üretme ve öğrenme alanları yaratmak. Kentlerde temiz ulaşımı sağlamak için "lab"lar kurarak bu çalışmalardan elde ettikleri sonuçları diğer kentlere aktaran bir bilgi transferi sistemine sahip olan network, üyeleri için birçok saha gezisi, atölye çalışması ve seminer organize ediyor. <https://civitas.eu/>

CITIES ALLIANCE (KENTLER İTTİFAKI): Kentsel alanlardaki yoksulluğun azaltılması ve bu alanda kentlerin rolünün öne çıkarılması amacıyla kurulmuş bir ittifak. Kurumun üyeleri yerel yönetimler, merkezi yönetimler, STK'lar gibi birçok kuruluştan oluşuyor ve ana amaçlarından birini kentlerin verimli yerel yönetimler tarafından idare edilmesini desteklemek oluşturuyor. <https://www.citiesalliance.org/>

COSME: AB'nin işletmelerin ve Kobilerin rekabet edebilirliğini artırmaya yönelik 2014-2020 yıllarını kapsayan Birlik programı. Kobilerin finansmana erişiminin artırılması, pazarlara erişimin iyileştirilmesi, çerçeve koşullarının geliştirilmesi ve girişimciliğin teşvik edilmesi amacı ile başlatılmış. https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme_en

ELTIS: Avrupa Komisyonu bünyesinde kurulan ELTIS, Avrupa kentlerinde sürdürülebilir ve temiz ulaşımı sağlamak, kentlerin daha fazla yürümeye ve bisiklet sürmeye müsait hale getirilmesi için yol haritaları hazırlayan, strateji belgeleri üreten, fon kaynaklarını sunan, konferanslar ve yuvarlak masa toplantılarıyla bilgi paylaşımı için platform oluşturan bir ağ. www.eltis.org

EUROCITIES (AVRUPA ŞEHİRLER BİRLİĞİ): 1986 yılında kurulan EUROCITIES, Barselona, Birmingham, Frankfurt, Lyon, Milan ve Rotterdam olmak üzere 6 büyük kentin bir araya gelmesi ile kuruldu. Bugün ise 130 üzerinde Avrupa'nın büyük kenti bu kuruluşun üyesi durumunda. Kuruluşun amacı yerel yönetimlerin yönetimdeki yeri ve önemini geliştirmek, Brüksel'deki karar alıcıların kararlarını etkilemek ve yerel yönetimlerin sorunlarını çözmeye yardımcı AB kanunları geliştirilmesini hedeflemek. <http://wsdomino.eurocities.eu/eurocities/home>

HERITAGE EUROPE: Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği 1999 yılında Avrupa Konseyi'nin öncelikleri çerçevesinde desteği ile kurmuş bir platform. Platformun 30 farklı Avrupa ülkesinden binin üzerinde üye kent ve bölgesi bulunuyor. Kuruluşun temel amaçları, Avrupa'da tarihi kent merkezlerine sahip olan kentlerin karşılaştıkları problemlerin çözümüne destekleyici faaliyetler yürütmek ve bu alanların korunmasına yönelik atılması gereken adımlara destek olmak. <http://www.historic-towns.org/>

ICLEI (LOCAL GOVERNMENTS FOR SUSTAINABILITY): ICLEI - Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler 1990 yılında Yerel Çevre Girişimleri Uluslararası Konseyi olarak kurulan dünyanın önde gelen sürdürülebilir kalkınmaya bağlı yerel ve bölgesel yönetimler ağı. <https://iclei-europe.org/>

INTERNATIONAL CITY/COUNTY MANAGEMENT ASSOCIATION: 1914'te kurulan ICMA'ya 10.000'den fazla şehir, kasaba ve belde üye. Gelişmekte olan ve yerinden yönetimin yeni yaygınlaşmaya başladığı ülkelerde yerel yönetimlere destek sağlayarak profesyonel uygulamalar ile etik ve şeffaf yönetim biçimlerinin oluşmasına katkıda bulunmayı amaçlıyor. <https://icma.org/>

JASPERS NETWORKING PLATFORM: Avrupa Komisyonu, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası arasındaki teknik yardım ortaklığı. AB Yapısal Fonlarının verimli kullanımını teşvik etmek ve böylece gelecekteki yatırımları teşvik etmeyi amaçlıyor. Platformun faaliyetleri katılım öncesi ülkelerden ilgili kamu otoritelerine açık. <http://www.jaspersnetwork.org/display/HOME/Homepage>

LOGICAL TOWNS ASSOCIATION: Logicaltown teşkilatı kentsel yük taşımacılığına ilişkin yeni deneyimler başlatma ve geliştirme adına doğa dostu lojistik kültürünü yayan kar amacı gütmeyen bir kuruluş. Sürdürülebilir, enerji tasarruflu ve çevreye duyarlı kent lojistik politikaları geliştirerek kentsel hareketliliği optimum seviyeye ulaştırmayı hedefliyor. <http://www.logicaltown.eu/en>

METROPOLIS: 1985'te kurulan METROPOLIS dünyanın dört bir tarafındaki metropol kentleri aynı çatı altında toplayan en büyük kuruluşlardan biri. Demokratik yerel yönetimleri destekleyen küresel ağların bir parçası olan METROPOLIS kentsel sorunlara çözüm üretmede temel aktörleri yerel yönetimler olarak kabul ediyor ve bu amaçla faaliyetler yürütüyor. <https://www.metropolis.org/about-us>

POLİS: Hem bilgi üretimi hem AB ve AB üyesi olmayan kentlerin sürdürülebilir ulaşım konusunda birlikte proje yürütmelerini destekleyen, çok aktif bir tematik ağ. Politika üretimi düzeyinde de çeşitli çalışmalar yürütüyor. Hava kalitesi, aktif seyahat ve sağlık, yönetim ve entegrasyon, erişilebilirlik gibi yerel yönetimlerin ihtiyaçlarına yönelik bir çok başlıkta çalışma grupları bulunuyor. <https://www.polisnetwork.eu/>

THE WORLD ALLIANCE OF CITIES AGAINST POVERTY-WACAP: Dünya Yoksullukla Mücadele Şehirleri İttifakı (WACAP), kalkınma zorluklarıyla mücadele kapsamında 900'den fazla şehrin birlikte çalıştığı bir ağıdır. Ağ, üye şehirlerini, bireyleri, hükümetleri ve toplumun tüm sektörlerini kentsel yoksulluğun neden olduğu zorlukları aşmak için seferber etmek üzere destekliyor.

TUMI (TRANSFORMATIVE URBAN MOBILITY INITIATIVE): TUMI tüm dünyadaki ulaşım projelerini desteklemeyi ve politika yapımcıların kentsel mobilitayı dönüştürmelerine olanak tanımayı amaçlıyor. <https://www.transformative-mobility.org/>

UCLG (BİRLEŞMİŞ KENTLER VE YEREL YÖNETİMLER TEŞKİLATI): UCLG Teşkilatı dünyanın farklı bölgelerinden 240.000 kenti temsil eden en kapsamlı yerel ve bölgesel yönetim ağı. Üye kentlerin nüfusları ele alındığında UCLG'nin 5 milyar kentliyi temsil ettiği söylenebilir. <https://www.uclg.org/>

WORLD SMART CITIES (AKILLI DÜNYA KENTLERİ): WSC kentlerin hedeflerine daha etkin ve hızlı bir şekilde ulaşmasına destek olmayı amaçlıyor ve akıllı kentlerde ulaşım/hareketlilik, su, enerji, siber güvenlik ve gizlilik konularına odaklanıyor. <https://www.smartcitiesworld.net/>

WORLD URBAN CAMPAIGN: Yeşil, üretken, güvenli, sağlıklı, kapsamlı ve planlı kentlere ulaşmak adına olumlu kentsel değişikliklere ilişkin bir bilinçlendirme platformu olan WUC, kentsel gündemin gelişim politikaları içerisinde öncelikli hale getirilmesini amaçlıyor. <https://www.worldurbancampaign.org/>

ÖRNEKLERLE AVRUPA KENTLERİ BÜTÇELERİ

Avrupa kentlerinin birçoğunun gelirlerinde hükümetten gelen kaynaklar kendi kaynaklarından daha azını oluşturuyor. Bunun en önemli nedeni doğrudan toplayabildikleri vergiler.

Erişilebilir verilerden bazı örnekleri gelir ve gider dağılımlarına göre inceledik.

LONDRA

Londra özgün örneklerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Şehir denge denetimle sağlanması amacıyla oluşturulmuş Londra Büyük Yönetimi (LBY) tarafından yönetiliyor. Bu organ seçilmiş belediye başkanı ve inceleme yetkileri olan 25 üyesi olan Londra Meclisi'nden yer alıyor. LBY'nin sorumluluğundaki en önemli görevler ulaşım, trafik, kalkınma, güvenlik, itfaiye ve kentsel gelişim.

2018-2019 cari yılını kapsayan bir yıllık LBY bütçesinde gelirler 11.4 milyar, giderler ise 12.2 milyar pound olmuş. Gelirin %41'si merkezi hükümet ödeneğinden, %51'i hizmet ücretlerinden (trafik de dahil olmak üzere), %8'i ise belediye vergilerinden (yerel yönetimlerin topladığı emlak vergisi başta olmak üzere) geliyor. Belediye Başkanı 3 milyar 378 milyon poundun dağılımını doğrudan kontrol edebiliyor; bu gelirin %70'i işyeri kira ve vergilerinden geliyor. Bütçenin diğer kısmını LBY'nin görevlerini üstlenen kurumlar kullanıyor. Örneğin bu kurumlar arasında ulaşım için Londra Ulaşım İdaresi (TfL), ekonomik kalkınma için Londra Kalkınma İdaresi (LLDC), güvenlik hizmetleri için Belediye Polis İdaresi (MOPAC) var.

BELEDİYE BAŞKANI'NIN LONDRA İÇİN EKONOMİK KALKINMA STRATEJİSİ

Kitle Londra Ekonomisi İklim Değişikliği, doğal kaynakların azalması ve kirlilik gibi küresel çevresel zorlukların üstesinden gelmek için düşük karbonlu döngüsel ekonomiye geçiş yapıyor. Belediye Başkanı Sadiq Khan, Londra'da fırsatların; cinsiyet, etnik köken, cinsel yönelim, din, engellilik göz etmeksizin herkes için erişilebilir olması için çabaladıklarını ifade ediyor. LBY emlak vergisi büyümelerindeki düşüşü yönetmek için yeni bir stratejik yatırım fonuna kaynak ayırıyor. Bu kaynak yatırım projeleri için kullanılacak. 2019'da Belediye bir enerji tedarik şirketi kurdu. Belediyenin elde ettiği kâr, yakıt ihtiyacı olanlar ve iklim acil durumuyla mücadele eden topluluk projeleri için harcıyor.

AMSTERDAM

2019 yılında 6 milyar 184 bin Euro olan gelirin %46'sı merkezi hükümetten geliyor. Gelirlerin %29'u yerel ücretlerden (park ücretleri, emlak vergisi, atık ücretleri vb.), geri kalanı ise öz kaynaklardan ve kiralardan oluşuyor. 2019 yılında giderler ise 6 milyar 272 bin Euro olmuş. Bu bütçenin %17'si halk sağlığı, gençlik ve bakım gibi hizmetler için, %16'su istihdam çalışmaları için, %16'sı rezervlere ilaveler yapılmak üzere, %10'u trafik, ulaşım ve su yönetimine, %7'si kazı çalışmalarına, %6'sı sürdürülebilirlik ve planlamaya kullanılmış. Geri kalan harcamalar arasında eğitim, yeşil alan düzenlemeleri, spor, kültür ve sanat, güvenlik harcamaları var.

BARCELONA

2 milyar 713 milyon EUR olan Barselona Belediyesi gelirlerinin 1 milyar 29 milyonunu %38'i merkezi hükümetten, 914 milyonunu (%34'ü) ise işletme vergilerinden geliyor. Bunun dışında gelirler arasında diğer vergiler, kamusal alan kullanım ücreti, para cezaları gibi kaynaklar var. Gelirlerin %20'si işletmelere ve hizmetlere, %16'sı kent konseyinin çeşitli organlarına, %15'i yerel birimlere, %12'si konsey şirketlerine, %11'i altyapı yatırımlarına, %10'u memurlara harcıyor. Geri kalan %16'lık harcama sosyal güvenlik, işçi maaşları, kiralalar, eğitim, konaklama ve teşviklerden oluşuyor.

ROMA

Roma'da 5 milyar 461 milyon Euro gelirin 1 milyar 17 milyonunu (%19'u) merkezi hükümetin ödeneğinden, 2 milyar 332 milyonunu (%43) vergilerden oluşuyor. Bunun dışında gelirler arasında harçlar, faizler, para cezaları, öz kaynaklardan gelen gelirler gibi kaynaklar var. Giderlerin %20'sini satın alınan hizmetler, %16'sını belediye idaresinin giderleri, %16'sını ulaşım hizmetleri, %11'ini sürdürülebilirlik ve çevre koruma harcamaları, %10'unu sosyal politikalar, %8'ini eğitim ve okul harcamaları ve %7'sini güvenlik harcamaları oluşturuyor. Geri kalan harcamalar adalet hizmetlerine, inşaatlara ve borçlara gidiyor.

BRÜKSEL

829 milyon 145 bin Euro olan belediye gelirlerinin 114 milyonunu (%14'ü) merkezi hükümetin ödeneğinden, 310 milyonunu (%37'si) vergilerden oluşuyor. 829 milyon 64 bin Euro olan harcamaların, %48'i personel maaşlarına, %14'ü güvenliğe, %12'si operasyonel masraflara, %9'u sağlık hizmetlerine ve geri kalanı diğer hizmetlere yapılıyor.

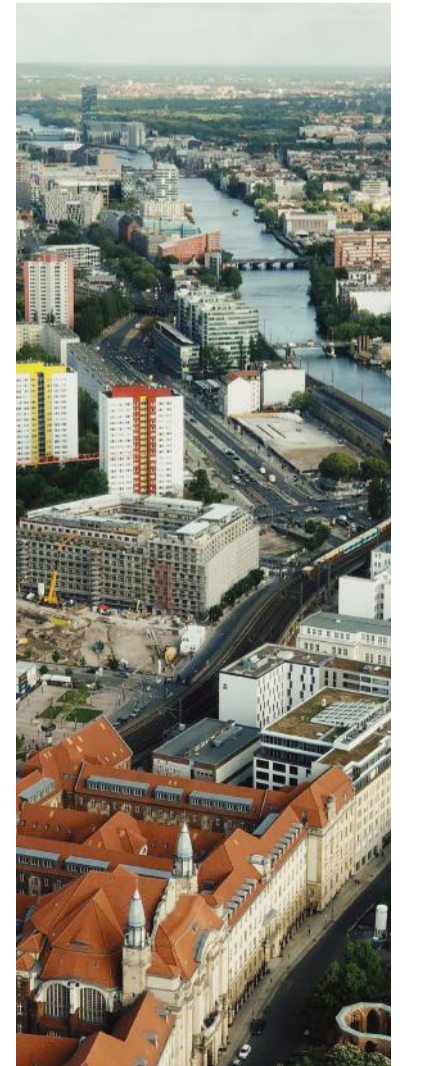
BERLİN

Almanya'da yerel yönetimlerin önemli kaynaklarından birini toplanan vergiler oluşturur. Birçok vergi gelir kalemi yerel yönetimlerin (eyalet+belediye) kasasına doğrudan aktarılır.

Yüksek düzeyde mali yerelleşme/mali özerkliğe rağmen, federal bir ülke olan Almanya'da bile, merkezi yönetimin yerel yönetimlere kaynak aktarmak zorunda kaldığı gözlemleniyor.

Örneğin Berlin'in gelirlerinin %35'i merkezi hükümetin sağladığı kaynaktan geliyor. Berlin'in (2016 yılı verilerine göre) 25 milyar 642 milyon Euro olan gelirlerinin %58'ini vergilerden (gelir vergisi, kurumlar vergisi, eyalet vergisi, belediye vergisi, katma değer vergisi), %7'si, harç, ulaşım ve diğer operasyonel kazançlardan oluşmuş.

2016 yılında, 21 milyar 833 milyon Euro olan giderlerin %36'sı personele, %33'ü mal ve hizmetlere, %31'i cari işlemlere harcanmış. Berlin'in 2020 bütçe taslağında şehrin bütçesi 31 milyar Euro olarak planlanmıştır.

BELEDİYELERDEN HABERLER

ÇİFTÇİYE DESTEK SÜRÜYOR

ANKARA'DA HASAT ZAMANI

Ankara Büyükşehir Belediyesi kırsal kalkınmayı ve tarımsal ekonomiyi desteklemek amacıyla tarım arazilerinin değerlendirilmesi için Gölbaşı Karaoğlan Mahallesi'nde 250 dönüm alanda sebze, 500 dönüm alanda ise patates ekimine başladı. Ekimi yapılan ürünler hasat zamanı toplanarak ihtiyaç sahibi ailelere ücretsiz dağıtılacak. Belediye, sözleşmeli üreticilerden alınacak ürünler ile boş ve atıl durumda olan tarım arazilerinin değerlendirileceğini; ilçelerde bulunan kooperatifler, ziraat odaları ve çiftçilere tohum, gübre, mazot ve ilaç desteği verilerek satın alma garantili bir şekilde üretimin yapılacağını duyurdu.

HAYVAN ÜRETİCİLERİNE AŞI VE İLAÇ DESTEĞİ

Adana Büyükşehir Belediyesi, hayvan üreticilerine ulaştırmak üzere alımını gerçekleştirdiği 3000 litre dış parazit ilacını ve 250.000 doz çiçek aşısını uygulayıcı olan Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü yetkililerine teslim etti.

ONLINE BAHÇIVANLIK REHBERİ

Ankara Büyükşehir Belediyesi, koronavirüs salgını nedeniyle evlerinden çıkamayan ve balkonunda, bahçesinde bitki yetiştiren vatandaşlar için "Pratik Bahçivanlık Rehberi" hazırladı. Büyükşehir Belediyesi internet sitesinde online olarak yayınlanan ve 16 fasikülden oluşan rehberde, amatör veya profesyonel olarak toprakla uğraşan vatandaşlara bitki yetiştiriciliğine dair pratik bilgiler sunuluyor.

ÜRETİCİYE DESTEK EYLEM PLANI

Bodrum'da koronavirüs (Covid-19) salgını tedbirleri kapsamında tarımsal ve hayvansal üretimin kesintiye uğramaması ve tüketicinin mağdur olmaması için üreticilere fide hibesine başlandı. Domates, biber, salatalık, patlıcan ve marulun farklı cinslerinden oluşan toplam 104 bin fidenin 65 bin adetlik ilk partisi Bodrumun Karaova ilçesinde dağıtıldı.

MENTEŞE BELEDİYESİ'NE GEKA'DAN HİBE DESTEĞİ

Menteşe Belediyesi'nin (Covid-19) salgını ile mücadele çalışmaları kapsamında kendi arazilerinde başlattığı yerel tarımsal üretim çalışmalarına Güney Ege Kalkınma Ajansı'ndan %100 hibe desteği geldi. "Pandemi Süresince Tarımsal Üretim Yerel Tohumla Desteklenmesi" başlıklı projeye GEKA, 352.163 TL destek sağladı. Menteşe İlçe Tarım Gıda ve Hayvancılık Müdürlüğü, Muğla Yerel Tohum Derneği ve Muğla Ziraat Odası'nın proje iştirakçisi olduğu proje ile ihtiyaç sahibi vatandaşların acil gıda ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra tarım işçisi istihdamı sağlanacak ve çiftçilere online eğitimler verilecek.

TARLADAN SOFRAYA ENGİNAR

6. Uluslararası Urla Enginar Festivali'nin koronavirüs salgını nedeni ile iptal edilmesi sonrası enginar üreticilerinin mağdur olmaması için Urla Kaymakamı öncülüğünde Urla Belediyesi, Urla Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi ve Urla Ziraat Odası harekete geçti. Sakız enginarı Urla Belediyesi'nin şirketi URIT'in sitesi urladansoframa.com'dan veya telefon numaralarından siparişle, sıhhi koşullarda işlenip kargoya veriliyor. Sipariş geldiği anda enginar aynı gün tarladan kesilip, paketlenerek 24 saatte vatandaşa ulaştırılıyor.

KONTROLLÜ NORMAL HAYAT DÖNEMİ

ÇEMBERLİ SOSYAL MESAFE: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı ekipleri sosyal mesafenin korunması için Caddebostan sahiline belirli aralıklarla çemberler çizdi. Mersin Büyükşehir Belediyesi de sahil bandındaki Kültürpark'ta çimlere zarar vermeyen boya ile 3 metre çapında, aralarında 2,5 metre mesafe olan çemberler çizdi. Uygulama İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde de yapıldı. Belediye özellikle yaz aylarında binlerce kişinin uğrak yeri olan Kordonboyu'nda çemberli sosyal mesafe uygulaması başlattı.

ATATÜRK KENT ORMANI HİZMETE AÇILDI:

İBB, Kemerburgaz'dan sonra doğal yapısını koruyarak çalışmalar gerçekleştirdiği Atatürk Kent Ormanı'nı 19 Mayıs'ta açtı. Pandemi nedeniyle kısmi açılış yapıldığı günde açılışa katılım gösteren sporcular sembolik bir koşu da gerçekleştirdi. 110 hektarlık alanda 12 kilometrelik parkur, çocuk oyun alanları, festival ve tarım alanları yer alıyor; Atatürk Kent Ormanı'nda bilgilendirme panoları eşliğinde gezintiler de mümkün olabilecektir.

KORONA BANK:

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Koronavirüs salgını dolayısıyla ön planda tutulmaya başlanan sosyal mesafenin korunması kuralına uyum sağlayacak simgesel bir çalışmaya imza attı. Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'na bağlı Tarsus Gençlik Kampı ile Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı bünyesindeki iki marangoz atölyesinde üretilen ve "Korona Bank" olarak adlandırılan oturma banklarının üretimi gerçekleştiriliyor. Banklar, Kültür Park ve kentin uygun noktalarına yerleştirilmeye başlandı. Muratpaşa Belediyesi de, Belediye atölyesinde ürettiği sosyal mesafeli bankları yoğun kullanılan parklara yerleştirme çalışmalarına devam ediyor.

KÜLTÜR & SANAT AKTİVİTELERİ DEVAM EDİYOR

İSTANBUL'DA BAYRAM SOHBETLERİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, bayram etkinlikleri kapsamında Genco Erkal, Zülfü Livaneli, Erdal Erzincan, Nükhet Duru, Taha Akyol gibi birçok sanatçının ve gazetecinin katılımıyla bayram sohbetleri gerçekleştirdi. İBB'nin sosyal medya hesaplarından ve ibbtv'den yayınlanan programlarda, sanatçılar moderatörler eşliğinde bayram dileklerini paylaştı, şarkılar söyledi.

EVDEKAL! KADINLAR İÇİN ÖYKÜ YARIŞMASI

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Covid-19 tedbirleri sebebiyle evlerinden çıkamayan kadınları üretmeye teşvik etmek amacı ile bir öykü yarışması düzenledi. Yarışmaya katılan kadınların Eskişehir'de yaşaması ve 18 yaşını doldurmuş olma şartı konuldu. 22 Mayıs 2020 tarihinde başvuru kabulleri sona eren yarışmanın sonuçlarının 29 Haziran 2020 tarihinde açıklanması bekleniyor.

SOSYAL MESAFELİ SABAH SPORU

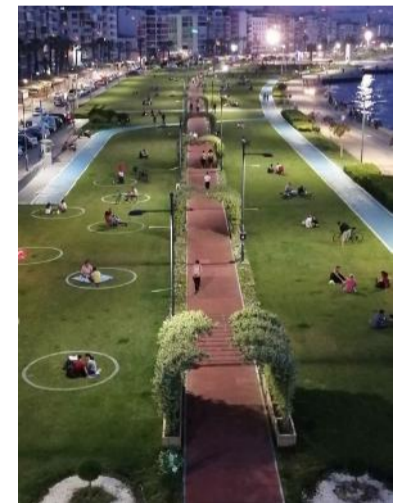
Aydın Büyükşehir Belediyesi Kuşadalılara sabah sporu yaptırıyor. Vatandaşlar hafta içi her gün saat 08:00-10:00 arasında İsmail Cem Dostluk ve Barış Meydanı'na çizilen sosyal mesafe çemberleri içerisinde sabah sporlarını gerçekleştiriyor.

INSTAGRAM ÜZERİNDEN HAYVANAT BAHÇESİ ZİYARETİ

Evde Kal çağrısına uyan vatandaşlar için Şehir Tiyatroları oyunları ve Senfoni Orkestrası konserlerini dijital medyaya taşıyan Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 'Evde Spor Zamanı' canlı yayınlarından sonra şimdi de Hayvanat Bahçesi'nin kapılarını Instagram üzerinden Eskişehirliilere açtı. Mirketler ve bakıcıları ile başlayan yayınlar, ETİ Suatlı Dünyası'nın dalgıçları ile devam etti. Yayınların haftada 3 farklı konsept ile devam etmesi planlanıyor.

ARABADA AÇIK HAVA SİNEMASI

Konyaaltı Belediyesi, koronavirüs kısıtlamalarının yaşandığı günlerde 'güvenli etkinlik' arayanlar için 'arabada açık hava sineması' gösterimleri başlattı. 30 Mayıs Cumartesi akşamı başlatılan 'arabada açık hava sineması'na rezervasyonlar doldu. Etkinlik bir ay boyunca devam edecek. Koronavirüs tedbirleri kapsamında araçlar içinde 3 kişinin olması şartının gözetileceği etkinliğe 150 araç katılabilecek. Etkinliğin ilk filmi 'Aile Arasında' olacak.

ÇARŞI'YA GİDEMİYORSAK, ÇARŞI'NIN MÜZİĞİ BİZE GELİR

Bodrum Belediyesinin girişimleriyle başlayan "Çarşı'ya gidemiyorsak, Çarşı'nın müziği bize gelir" projesi kapsamında ilk canlı yayında Bodrumlu Müzisyen Mehmet Aykoç Bodrumlularla sosyal medyada buluştu. Canlı yayınlanan konser, Bodrum Belediyesi'nin sosyal paylaşım ağları hesaplarından binlerce kişiye ulaştı. Uzun süredir hayranları ve Bodrum'un misafirlerinden uzak kalan müzisyenler her akşam, Bodrum Belediyesi'nin Facebook sayfasından canlı yayın ile müzikseverlerle buluşuyor.

ONLINE SATRANÇ ATÖLYESİ

Odunpazarı Belediyesi Sanat ve Meslek Edindirme Kursları (OMEK) ve Halk Merkezlerinde yer alan çeşitli atölyeler, eğitimcilerin hazırladığı videolarla Odunpazarı Belediyesi Youtube sayfasından ve sosyal medya hesaplarından takip edilebiliyor. Satranç Atölyeleri, Odunpazarı Belediyesi Sanat ve Meslek Edindirme Kursları (OMEK), Halk Merkezleri kursları ve kreşlerinde devam edecek.

BEYLİKDÜZÜ BELEDİYESİNDE DİJİTAL KÜTÜPHANE DÖNEMİ

Türkçe Dijital Kütüphane ve Yordam Bilgi Teknolojileri ile Beylikdüzü Belediyesi işbirliği kapsamında okuma ve bilgi alma sürecinin devam etmesi, kütüphanelere gelemeyen bireylerin okuma ihtiyacının karşılanması amacıyla E-Kütüphane hizmeti devreye girdi. Vatandaşların koronavirüs salgını sürecinde bilgiye erişimine olanak sağlayan uygulamayla evde kalan bireyler nitelikli zaman geçirebilecek.

EĞİTİMDE YENİ YOLLAR

ONLINE SINAV

Covid-19 pandemisi nedeniyle sınavlara evlerinde hazırlanmak zorunda kalan öğrencilere Ankara Büyükşehir Belediyesi online sınav desteği sağlıyor. Büyükşehir Belediyesi, 20 Haziran'da yapılacak Liselere Geçiş Sınavı (LGS) ile 27-28 Haziran tarihlerinde yapılacak Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) için online deneme sınavı düzenleyecek. Ankara Büyükşehir Belediyesinin düzenleyeceği online sınavlarla kendilerini deneme imkanı bulacak öğrenciler, <http://www.ankara.bel.tr/sinav-kayit-formu> adresinde yer alan formu doldurarak kayıt olabilecek.

BİLİM EVLERİ ONLINE EĞİTİM

Şişli Belediyesi salgın dönemi öncesinde belediye bünyesinde yürüttüğü "eğitim programlarına destek kurslarını" artık online olarak devam ettiriyor. Şişli Belediyesi bünyesinde hizmet veren Eğitime Destek Hizmet Merkezleri'nde düzenlenen çalışmaların amacı 9-14 yaş aralığındaki öğrencilerle dört ana dalda Milli Eğitim Bakanlığı'nca hazırlanan programlar temel alınarak oluşturulmuş mikro programlar ile eğitsel, sosyal ve sanatsal alanlarda çalışmalar yapmak. Yeni dönemde Bilim Evleri öğretmenleri 4-5-6-7-8. sınıf öğrencileri için hazırladıkları online eğitim videolarını Şişli Belediyesi Youtube kanalı üzerinden yayınlıyor.

BEŞİKTAŞ AKADEMİ - ONLINE DERSLER

COVID-19 salgınına karşı alınan tedbirler kapsamında eğitime ara veren Beşiktaş Akademi, Beşiktaş Akademi Youtube kanalına online dersler ekleyerek tekrar eğitime başladı. Bu hizmetle sınavlara hazırlanan öğrencilerin derslerine devam edebilmesi, vaktini verimli bir şekilde geçirmek isteyen vatandaşların da kendilerini geliştirmeleri hedefleniyor. Her ders için ayrı bir oynatma listenin bulunduğu Beşiktaş Akademi Youtube kanalında, lise (LGS) ve üniversite (YKS) hazırlık derslerinin yanı sıra halk oyunları ve Engelsiz Dans Topluluğu dersleri de yer alıyor.

HAYDİ GENÇLER ONLINE SINAV ZAMANI

Pandemi sebebiyle okullarına ara verilen öğrencilerimiz sınavlara evlerinde hazırlanıyor.

Büyükşehir Belediyemiz bu süreçte öğrencilerimizin yanında olmak için online sınav düzenleyecek.

LGS ve YKS için ikiye adet online sınav sizleri bekliyor.

Detaylar: www.ankara.bel.tr

#BirlikteBaşaracağız

T.C. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Mansur Yılmaz

Bilim Evleri Uzaktan Eğitim Başlıyor!

4-5-6-7 ve 8. Sınıf öğrencileri için hazırlanan online eğitimler sayesinde ders çalışmak artık çok daha kolay.

MUAMMER KEŞKİN
Şişli Belediye Başkanı

DAYANIŞMA RUHU SÜRÜYOR

SALGINLA MÜCADELEDE FİKİR ALIŞVERİŞLERİ

Ankara Büyükşehir Belediyesi, dünya başkentlerinin salgın süreci ile başa çıkma yöntemlerini ve tedbirlerini günlük olarak paylaşabilecekleri bir platform oluşturdu. Sıfır noktası Başkent Ankara olan ve "sorun küresel, çözüm yerel" ilkesiyle "COVID-19'a Karşı Dünya Başkentleri" başlığıyla açılan platformda başkentler (43 başkent), koronavirüsle mücadelede alınan tedbir ve tecrübelerini dayanışma içinde paylaşmaya başladı. Otomatik çeviri ile 102 dilde yayımlanan makaleler "www.capitalsinitiative.org" internet sitesi üzerinden kullanıma açıldı. Platformda, 30 kişilik ekip başkentler ve büyükelçiliklerle irtibat halinde önemli verilere ulaşıyor. Sitede dünya haritası üzerinden ülke ülke vaka ve ölüm sayılarına ulaşılabilirken, günlük bilgiler ve tüm çalışmalar anlık olarak platforma işleniyor.

ASKIDA REÇETE

Koronavirüs salgını sürecinde ödeme güçlüğü nedeniyle ilaç alamayan veya aldığı ilacın parasını ödeyemeyenler için Bornova Belediyesi, "Askıda Reçete" kampanyası başlattı. İzmir Eczacılar Odası işbirliğiyle başlayan kampanya ile Bornova genelindeki tüm eczanelerde borçların kapatılması, ihtiyaç duyan herkesin ilaca ulaşabilmesi amaçlanıyor. Bornovalılar, Belediyenin resmi web sitesinde bulunan "Askıda Reçete" bölümünde yayınlanan eczane listesinden arzu ettiklerini seçerek, ihtiyaç sahiplerinin borçlarını kapatabiliyor.

ESNAF VE İŞSİZ VATANDAŞA DESTEK

Burhaniye Belediyesi'nin Covid-19 salgını nedeniyle iş yerini kapatmak zorunda kalan esnaf ve işini kaybeden vatandaşlara destek olmak amacıyla 30 Mart'ta başlattığı yardım kampanyası sonuçlandı. Toplanan yardım ile 800 kişinin banka hesabına biner lira yattı.

Birlikte İYİLEŞECEĞİZ! Askıda Reçete

BORNova

Eczanelerin iletişim bilgilerine askidarecete.bornova.bel.tr adresinden ulaşabilir, ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın reçete ödemelerine destek olabilirsiniz!

Bornova Belediyesi | Dr. Mustafa İduğ
BORNova BELEDİYE BAŞKANI

0232 999 19 19
www.bornova.bel.tr

RESMİ İZİNLI YARDIM KAMPANYASI

Bu zor günleri beraber atlatacağız Burhaniye Koronavirüs nedeniyle işyerleri kapanarak işsiz kalan, ayrıca 65 yaş üstü olup da geliri olmayan komşularımıza el birliğiyle destek oluyoruz. Resmi izinle açılan hesaplara bağışlarınızı bekliyoruz.

BURHANİYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI
HALK BANK: TR98 0001 2009 2460 0007 0000 28
ZIRAAT BANKASI: TR94 0001 0001 1112 0645 2150 05
GIDA YARDIMLARINIZ İÇİN
Burhaniye Belediyesi 0266 412 64 50 Dahili -122
Birlikte el ele güzel günlere

ALİ KEMAL
Devletler
Burhaniye Belediye Başkanı

BİRLİKTE BAŞARACAĞIZ

SALGIN DÖNEMİNDE HİZMETLER

EV DEN EVE TELEFONLA PSİKOLOJİK DESTEK

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nın kentten iki noktasında ücretsiz olarak sunduğu "Aile, Çocuk ve Yetişkinler İçin Terapi" hizmeti, koronavirüs salgını sürecinde çocuklar, ergenler, yetişkinler ve yaş almış vatandaşlar için evlerden "Telefonla ve Online Terapi" sistemine geçti. Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki 6 psikolog tarafından haftanın her günü 10.00-20.00 saatleri arasında verilen hizmet, acil psikolojik destek durumlarında saat 23.00'e kadar sürdürülebilir. Vatandaşlar, randevu saatinde telefonda veya WhatsApp'tan görüntülü görüşme şeklinde psikolojik destek alabiliyor.

ODUNPAZARI BELEDİYESİ'NDEN ŞİDDETE UĞRAYAN KADINLARA DESTEK

Pandemi sürecinde artan kadına şiddet vakalarının önüne geçmek ve kadına yönelik şiddetle ilgili farkındalık oluşturmak için çalışmalar yapan Odunpazarı Belediyesi, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde şiddete uğrayan kadınlar için ücretsiz danışmanlık desteği sağlıyor.

PANİK ATAK VE ANKSİYETE DANIŞMA HATTI

Adalar Belediyesi ve PANDOST (Panikatak ve Anksiyete Dostları Derneği) işbirliği ile, Adalılara destek için Covid-19 sürecinde kullanılacak Panik Atak ve Anksiyete Danışma Hattı oluşturuldu. Vatandaşlar Whatsapp Danışma Hattı: 0530 429 43 49 üzerinden uzman kişilere ulaşım yardım alabiliyor.

BAYRAM TIRAŞLARI BELEDİYEDEN

Muğla Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı ekipleri korona virüs salgınına karşı sokağa çıkmaları kısıtlanan 65 yaş üstü ile kronik hastalığı olan vatandaşların bayram tıraşlarını yaptı. Benzer şekilde Kartal Belediyesi de Ramazan Bayramı öncesi 65 yaş ve üzeri vatandaşlarla engelli bireylere berberlik hizmeti verdi.

OZON KABİNİ İLE DEZENFEKSİYON

Muratpaşa Belediyesi belediyeye hizmet almaya gelen vatandaşları ve belediye çalışanlarını virüsten korumak için belediyenin girişine ozon odası kurdu. Odada kullanılan ozon buharının 720 wattlık güçle salındığı, yüzeylerde yüzde 100 dezenfekte etkisine sahip olduğu ve solunmasının kişiye hiçbir olumsuz etkisinin olmadığı belirtildi. Türkiye'de ilk defa Muratpaşa'da hayata geçen bu uygulama birçok kurum tarafından da uygulanmaya başlandı.

Çiğli Belediyesi normalleşme sürecinde salgını kontrol altında tutmak adına yeni bir uygulamayı hayata geçirdi. Vergi ödeme işlemlerini gerçekleştirmek üzere belediyeye gelen vatandaşlar ile belediye emekçilerinin sağlığını korumak amacıyla Belediye hizmet binasında yer alan Mali Hizmetler Müdürlüğü girişine ozon kabini yerleştirildi.

HALLERDE HİJYEN

Aydın Büyükşehir Belediyesi koronavirüs salgınına karşı hallerde dezenfeksiyon işlemi uyguluyor. Bölgenin en büyük hallerinden birisi olan Acarlar Hali'nde yapılan dezenfeksiyon işlemiyle halde hijyen sağlanıyor. Çalışmalar kapsamında meyve-sebze taşıyıcı kullanılan kamyonlar da dezenfeksiyon işleminden geçiriliyor. Uygulama ile Aydın'daki hallerden çıkan ve Türkiye'nin dört bir tarafına gönderilen meyve ve sebze güvenli bir şekilde tüketiciye ulaştırılması amaçlanıyor.

VERGİ ÖDEMELERİNDE MOBİL TAHSİLAT ARACI KOLAYLIĞI

2018 yılı emlak vergisinin ilk taksiti için son ödeme günü olan 31 Mayıs'a kadar; engelli, yaşlı, sağlık sorunu bulunan ve çeşitli sebeplerle vergisini yatırmak üzere belediyeye gidemeyecek olan vatandaşlar, mobil vevne tahsilat aracı ile ödemelerini gerçekleştirmeye devam edebilecek. Uygulama pek çok Belediye bünyesinde başlatıldı. Ayvalık Belediyesi, Bornova Belediyesi, Bolu Belediyesi, Bodrum Belediyesi, Bakırköy Belediyesi, Buca Belediyesi, Didim Belediyesi, Yenimahalle Belediyesi, Beylikdüzü Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi uygulamayı başlatan belediyeler arasında.

TRAFİK IŞIKLARINDA EVDE KAL SİSTEMİ

Antalya Büyükşehir Belediyesi Koronavirüs salgını nedeniyle 'Evde Kal Türkiye' kampanyası çerçevesinde trafik ışıklarında anlamlı bir düzenleme yaptı. Farkındalık yaratması amacıyla yapılan çalışmayla sürücülere yeşil ışık yandığında 'Eve Git' Kırmızı ışık yandığında ise 'Evde Kal' mesajı veriliyor.

BEBEKLERE MAMA DESTEĞİ

Gemlik Belediyesi, içinde temel gıda maddelerinin bulunduğu erzak yardımının yanı sıra yeni doğan bebekleri de unutmayarak mama desteğine başladı. Gemlik Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ekipleri, temin ettikleri 0, 6 ve 12 aylık bebeklere yönelik üç farklı türdeki hazır mamaları ailelere teslim ediyor. Mamalar, talepte bulunan ailelere erzak paketleri ile birlikte veriliyor.

TEK KULLANIMLIK SECCADE

Edirne Belediyesi, merkez ve merkeze bağlı köylerdeki camilerde dezenfekte ve temizlik çalışması yaparak, camileri ibadete hazır hale getirdi. Belediye ayrıca vatandaşların sosyal mesafeyi koruması için bantlar çekti. Edirne Belediyesi, COVID-19 tedbirleri kapsamında toplu ibadete ara verilmesinin ardından kılınacak olan ilk cuma namazına gelen cemaate girişte maske ve tek kullanımlık seccade dağıttı.

DÜNYA BASININDA TÜRKİYE'DEN BELEDİYELER

KARTAL BELEDİYESİ, ÇEVRECİ ÇALIŞMALARINI İLE EUROCITIES'DE

Kartal Belediyesi, Covid-19 salgını sırasında vatandaşların el yapımı ürünler oluşturmak için eski malzemeleri geri dönüştürmelerine ve yeniden kullanmalarına yardımcı oluyor. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, 2016 yılından bu yana tekstil atıklarının geri dönüştürülmesi amacıyla tekstil kumbaralarını Kartal'ın çeşitli noktalarına yerleştiriyor. Müdürlük ayrıca vatandaşları, eski kıyafet ve kumaşlarını da bu kumbaralara atmaları için teşvik ediyor. Bu kapsamda Kartal Belediyesi, vatandaşlara bu malzemeleri kullanabilmesi ve ev ortamında eğlenebilmeleri amacıyla Youtube videoları hazırlıyor.

HER ZAMAN KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN KARŞISINDA, KADINLARIN YANINDA OLACAĞIZ!

Salgın sürecinde kadına yönelik şiddet maalesef çoğunlaştı. Odunpazarı Belediyesi, koronavirüs karantinasında şiddete uğrayan kadınlara **Ücretsiz danışmanlık hizmeti verecektir.**

BİLGİ VE DANIŞMANLIK İÇİN: (0 222) 250 76 46

Kazım KURT
T.C. Eskeşehir Odunpazarı Belediye Başkanı

100 YIL

PANDOST
Panikatak ve Anksiyete Dostları Derneği

PANDOST (Panikatak ve Anksiyete Dostları Derneği) işbirliği ile, Adalılara destek için C-19 sürecinde kullanılacak Panik Atak ve Anksiyete Danışma Hattı oluşturuldu.

Bu hat, panik atak ve anksiyete ile ilgili soruların yönetilebileceği "ücretsiz" bir danışma hattıdır.

0 530 429 43 49
numaralı telefon hattına, Ad-Soyad bilgileriniz ile cevap almak istediğiniz konuyu yazmanız yeterlidir.

ÜCRETSİZ WHATSAPP DANIŞMA HATTI
0530 429 43 49

#EvdeKalAdalar

AVRUPA DİPLOMASI ÖDÜLÜ: ÇİĞLİ, EFES SELÇUK, ÇORLU BELEDİYELERİ

Avrupa Konseyi, Türkiye'den üç belediyeye 20 Mayıs'ta "Avrupa Diploması Ödülü" verdi. Değerlendirmeler sonucunda, İzmir'den Çiğli Belediyesi ve Selçuk Belediyesi ile Tekirdağ'ın Çorlu belediyeleri ödül almaya hak kazandı. Avrupa Konseyi'nin amaçları; insan hakları, hukukun üstünlüğü ve çoğulcu demokrasi ilkelerini korumak ve güçlendirmek; ırkçılık, hoşgörüsüzlük ve yabancı düşmanlığı, sosyal dışlanma, uyuşturucu madde ve çevre konularındaki sorunlara çözüm aramak; Avrupa kültürel benliğinin oluşmasına ve gelişmesine katkıda bulunmak olarak özetleniyor.

AVRUPA KONSEYİ: ŞEREF BAYRAĞI & ŞEREF PLAKETİ ÖDÜLLERİ

Her yıl düzenlenen Avrupa Konseyi'nin Şeref Bayrağı ve Şeref Plaketi Ödülünü İstanbul'un iki belediyesi kazandı. Avrupa Konseyi'nin Şeref Bayrağı Ödülünü Şişli Belediyesi alırken, Şeref Plaketi Ödülü'nü ise Büyükçekmece Belediyesi kazandı. Kent ve belediyelerin kardeş şehir ilişkileri, yerel yönetim birliklerine üyelik ve çalışmalar, uluslararası kuruluşlara üyelikler, Avrupa Konseyi değerlerini savunma ve uluslararası dayanışma alanlarında yaptıkları çalışmaların değerlendirildiği platformda belediyeler ödül alarak büyük bir başarıya imza attı.

YERYÜZÜ PAZARI

Türkiye'nin 4'üncü, dünyanın ise 70'inci "Yeryüzü Pazarı" Tarsus'a kuruluyor. Uluslararası Slow Food Hareketi'nin onayından sonra Yeryüzü Pazarı kurulması için Tarsus Slow Food önderliğinde çeşitli kurumların iş birliğiyle protokol imzalandı. Yeryüzü Pazarları (earth markets), hızlı yaşam temposuna karşı bir duruş geliştirmek ve yok olmaya yüz tutmuş yerel yeme-içme alışkanlıklarını korumak amacıyla İtalya'da başlatılan Slow Food hareketinin bir parçası. Sağlıklı ve hakkaniyetli beslenme kurallarını hayata geçirmek için kurulan bu pazarlar, iyi, adil ve temiz üretim yapan yerli üreticilerin tüketicilerle buluşmasını sağlamanın yanı sıra yerel gıda kültürlerinin ve biyoçeşitliliğin korunması açısından da önemli bir görev üstleniyor.

BELEDİYELERDEN KISA KISA

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, sağlık çalışanlarına sağlanan ücretsiz toplu taşıma ve İSPARK kullanımı süresini 3 ay uzattı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 150 kişilik tıbbi personeliyle pandemi sürecinde sağlık kuruluşlarına gidemeyen kronik hastalar, 65 yaş üstü ve 20 yaş altı İstanbullulara Evde Sağlık Hizmeti sunuyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi "Başka Bir Tarım Mümkün" konsepti ile Bergama'da 121 üreticiye 464 arılı, 232 arısız kovan ve arı malzemesi hibe edildi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ramazan Bayramı öncesinde halka moral vermek için bayram paketi hazırladı. İçinde bayram şekeri, Türk kahvesi ve kolonya bulunan paketler 60 yaş üstündeki 10 bin İzmirliye dağıtılıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, sokağa çıkma yasağı getirilen 65 yaş ve üstü vatandaşların günlük market ihtiyaçlarını motosikletli kuryeler aracılığıyla karşılıyor. Kuryeler, gün içerisinde 12.00-17.00 saatleri arasında 65 yaş ve üstü vatandaşların tüm ihtiyaçlarını evlerine getiriyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Konyaaltı sahili başta olmak üzere, plajlarını normalleşme sürecinde yeni kurallarla hizmet verecek şekilde yeniden düzenlemeye başladı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, Şehir Tiyatro'sunun hazırladığı Zahter'den masallar programını her sabah 9:30'da youtube kanalında çocuklar için yayınlıyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Antalya genelindeki mezarlıklarda temizlik ve bakım çalışması yaptı.

Adana Büyükşehir Belediyesi, sahada çalışan işçilere 500 TL, büroda çalışan ve izinde olan işçilere ise 300 TL olan bayram ikramiyesi verdi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından Şarköy'ün Beyoğlu, Gölcük, Bulgur, Ishaklı, Mursallı, Palamut, Safuköy ve Yörgüç mahallelerindeki mezarlıklarda yabancı otların temizlenmesi işlemi olan herbisit uygulaması yapıldı.

Daha önce Ankara, İzmir, Adana, Antalya ve Mersin Büyükşehir Belediyeleri'nin uygulamaya koyduğu çölyak hastaları için glutensiz gıda hizmeti **Aydın ve Beydağ Belediyeleri** bünyesinde de başlatıldı. **Aydın Büyükşehir Belediyesi,** koronavirüs sebebiyle glutensiz ürün bulmakta zorlanan çölyak hastaları için temin edilen gıda paketlerini Aydın genelindeki çölyak hastalarına dağıtıyor.

Beydağ Belediyesi de çölyak hastaları için yaşamsal öneme sahip olan kestane ununun üretimine başladı. Sınırlı imalat nedeniyle piyasada zor bulunan glutensiz un çeşidi, herkes için erişilebilir hale getiriliyor.

Çankaya Belediyesi, asfaltını 30 bin metre karelik alana kurduğu ve saatte 60 ton üretim kapasitesi olan Asfalt Üretim Şantiyesinde üretiyor. Belediye, asfalt sezonunun açıldığı günden bu yana ilçede bulunan 123 mahallenin 92'sinde çalışma yaptı. 16 cadde ve sokakta tam kaplama, 296 cadde ve sokakta onarım çalışması ile toplamda 4 bin 822 ton asfalt kullandı.

Çankaya Belediyesi, Çankaya'da 0-6 aylık bebeklerinin doğum belgesinin fotoğrafını ve iletişim bilgilerini hosgeldinbebek@cankaya.bel.tr mail adresine gönderen vatandaşların evlerine, "Hoş Geldin Bebek" seti teslim ediyor.

Şişli Belediyesi pandemi döneminde çocukların gelişimine katkıda bulunmak ve ebeveynlere destek vermek amacı ile "Minik Komşular" masal saati ve "Minik Komşular" kreş saati programlarını başlattı.

"Yuvamız İstanbul" projesi kapsamında 2019 yılında ilk kreşin açıldığı **Küçükçekmece**'de çocuklara yönelik projeler devam ediyor. Küçükçekmece Belediyesi bu kez de Fatih Mahallesi Gündüz Çocuk Bakımevi ile dar gelirli ailelerin çocuklarına ücretsiz eğitim vermeyi amaçlıyor. Bakımevi 4 derslikten oluşuyor; 60 öğrenci kapasitesine sahip.

Bodrum Belediyesi ailelerinin yanına gidemeyen üniversite öğrencilerine gıda paketleri teslim etti. 41 öğrenciye hijyen paketi ve maddi yardım yapılarak kira desteği sağlandı.

Odunpazarı Belediyesi kendi bünyesindeki müze ve galerilerin açılacağı tarihten 30 Ekim 2020 tarihine kadar sağlık çalışanlarına ücretsiz olacağını duyurdu.

Ayvalık Belediyesi ve Tekirdağ Belediyesi kumsal ve plaj temizliği çalışmalarına başladı.

Karadeniz Ereğli Belediyesi mezarlıkların tamir, temizlik ve bakımlarını gerçekleştirdi. Toprağı azalmış mezarlara dışarıdan toprak getirildi. Sahipsiz mezarlar yeniden yapıldı.

Gelibolu Belediyesi de Ramazan Bayramı öncesinde mezarlıkların genel temizlik ve bakım çalışmalarını tamamladı.

Buca Belediyesi saha personellerinin virüsten etkilenmesini önlemek amacı ile Dezenfekte kabini imal etmeye başladı. Bugüne dek 10 dezenfekte kabini üretilerek işyeri ve şantiye girişlerine yerleştirildi.

Buca Belediyesi tarafından Türkiye'de ilk kez başlatılan "Engelsiz Tamir İstasyonu" uygulaması sayesinde tekerlekli sandalyeli engelli vatandaşlar yolda kaldıklarında acil yol yardımını belediyeden alabilecekler.

Çayıralan Belediyesi koronavirüs tedbirleri kapsamında Mart ayı itibarı ile suyu ücretsiz yaptı.

Karşıyaka Belediyesi özellikle gelir düzeyi düşük ailelerin yaşadığı, sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı bölgelerde kurma kararı aldığı Kent Marketlerin ilkinin Cumhuriyet Mahallesi'nde hizmete açtı.

Atakum Belediyesi ekipleri, Atakum'un kırsal mahallelerinde geçimini çiftçilikle sağlayan vatandaşlar için ücretsiz olarak domates, biber ve patlıcan fidesi ulaştırdı. Atakum Belediyesi, çalışma kapsamında 600 üreticiye 21 bin fide dağıttı.

Şavşat Belediyesi, Tarımsal Kalkınma Projesi kapsamında Şavşat Tarım Kooperatifi ile birlikte tarım çalışmalarına başladı. Savaş Köyü, Meşeli Köyü ve Cevizli Köyü'ndeki tarlalarda makineli tarım ile ekim yapıldı.

Safranbolu Belediyesi tarımsal kalkınmaya katkıda bulunmak amacıyla üretime destek oluyor, köylülerin ellerinde kalan sebzeleri satın alarak yardım kolilerine dahil ediyor.

Honaz Belediyesi tarafından kurulan Yerel Tohum Merkezi geçtiğimiz aylarda ilk fide dağıtımını gerçekleştirmişti. 20 Mayıs'ta merkez 2. kez ücretsiz şekilde on binlerce fideyi vatandaşlarla buluşturdu.

Gazipaşa Belediyesi, üretime katkıda bulunmak amacıyla Cimbiti yaylasındaki belediyeye ait boş araziye nohut ve mercimek ekti. Gazipaşa Belediyesi, ekilen araziden 10 ton nohut ve 2-3 ton mercimek hasadı yapmayı hedefliyor.

Mezitli Belediyesi ve Mezitli Kent Konseyi iş birliğinde hayata geçirilen proje ile lavanta ve biberiye ekimi yapıldı. Dünya Çiftçiler Gününe denk gelen etkinlikte Mezitli Belediyesi tarafından yüksek binalar arasında kalan alanda fidanlar toprakla buluştu.

Çiğli Belediyesi'nde Covid-19 salgınına karşı fedakarca mücadele eden belediye emekçilerine Mayıs ayı için 450 TL ek ücret desteği verdi.

Gemlik Belediyesi koronavirüs nedeniyle dezenfektan ve bilinçlendirme çalışmalarını aralıksız olarak sürdürüyor. 20 binden fazla bilgilendirme broşürü hazırlayan Gemlik Belediyesi, zabıta ve diğer personelin çalışmaları ile cami çıkışları, pazar yerleri, okul önleri ve esnafa bu broşürleri dağıttı, belediyenin ortak kullanım alanları ayrıntılı olarak temizlendi.

Kuşadası Belediyesi'nin başlattığı gıda paketi yardım kampanyasına destek büyüyor. Uzun yıllardır Kuşadası'nda yaşayan hayırsever bir vatandaş, kampanyaya satın aldığı 1000 adet çiftlik yumurtasını bağışladı.

Efes Selçuk Belediyesi'nin başlattığı "Bu Bayram Bir Çocuk Da Sen Güldür" projesi ile Efes Selçuklular, belediye aracılığıyla ihtiyaç sahibi çocuklara bayram için kıyafet hediye etti.

Edremit Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü ihtiyaç sahibi çocuklar için hayırseverlerin ve belediyenin katkılarıyla bayramlık giysi hazırlayıp tespit edilen ihtiyaç sahiplerine dağıttı.

Kuşadası Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mansur Yavaş'ın başlatmış olduğu iyilik kampanyasını Kuşadası'na taşıdı. Kuşadası Tek Yürek adı ile başlatılan kampanya ile ihtiyaç sahipleri ve hayırseverler buluşturuluyor.

Çorlu Belediyesi su faturaları için askıda fatura sistemi uygulaması başlattı. Hayırsever vatandaşlar ihtiyaç sahiplerinin su faturalarını sistem üzerinden ödeyebilecek.

Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz 20 Mayıs'ta, Burdur Belediyesi bünyesinde kurulan maske dikiş atölyelerinde çalışan gönüllülere plaket takdim etti.

ERASMUS+ KA3 "AVRUPA GENÇLERİ BİRLİKTE" ÇAĞRISINI YAYINLADI

Çağrı, gençlerin Avrupa sivil yaşamına katılımının yanı sıra sınır ötesi değişim ve hareketlilik faaliyetlerini teşvik etmeyi amaçlıyor.

5 farklı uygun Erasmus+ program ülkesinden en az 5 gençlik kuruluşunun AB ile ilgili fikirlerini paylaşmak, daha geniş gençlik katılımını teşvik etmek ve Avrupa vatandaşlığı duygusunu güçlendirmeye yönelik girişimlere destek veriliyor. Girişimlerin, Avrupa'nın farklı coğrafyalarındaki gençleri bir araya getirmesi, özellikle gençlerin kapsayıcı katılımına ilişkin zorluklarla mücadele etmesi ve COVID-19 salgını ile ortaya çıkan durumları ele alması bekleniyor. Programa Erasmus + Program ülkelerinde faaliyet gösteren gençlik alanında çalışan kâr amacı gütmeyen kuruluşlar başvuru yapabiliyor. **Belediyeler projelerde ortak olarak yer alabiliyor.**

SON BAŞVURU TARİHİ: 28 TEMMUZ 2020

DETAYLI BİLGİ İÇİN: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/european-youth-together-2020_en

KANADA BÜYÜKELÇİLİĞİ, KANADA YEREL GİRİŞİMLER FONU'NUN (CFLI) YILLIK TEKLİF ÇAĞRISINI DUYURDU

Kanada Yerel Girişimler Fonu, küçük ölçekli yüksek etkili projeleri desteklemek için tasarlanmış bir program. Program kapsamında ağırlıklı olarak yerel ortaklar tarafından tasarlanmış projeler destekleniyor.

Program kapsamında ölçülebilir sonuçlar veren yenilikçi projelerin desteklenmesi amaçlanıyor. **Belediyeler çağrıya doğrudan başvuru hazırlayabiliyor. Yerel projelere, özellikle büyük şehirlerin dışında yürütülen projelere öncelik veriliyor.** Başvuruların programın tematik önceliklerinden en az birisiyle ilgili olması bekleniyor: toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi, kapsayıcı yönetim, barış ve güvenlik, insan onuruna yakışır işler ve girişimcilik, kadınların ekonomik haklarının desteklenmesi ve kırılğan gruplara yatırım yapılması, çevre ve iklim eylemi.

Bu yıl istisnai olarak belirtilen öncelikler ve COVID-19 salgını arasında bağ kuran projeler için "sağlığı kapsayan insan onuru" önceliğine vurgu yapılıyor.

SON BAŞVURU TARİHİ: 12 HAZİRAN 2020

DETAYLI BİLGİ İÇİN: <https://www.international.gc.ca/world-monde/funding-financement/cfli-fcil/2020/turkey-turquie.aspx?lang=eng>

NOT: Hibe çağrılarında başvuru hazırlamak isteyen/başvuru hazırlığı içerisinde olan ve destek talep eden belediyeler taleplerini proje.teamarastirma@gmail.com adresine iletebilirler.